

Noročina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen posejdeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECC

„Délai de grace“

Železni obroč sankcij je Zveza narodov še dokaj hitro nastavila okrog italijanskega čela. Toda do sedaj ga ni privila toliko, da bi bil nositelj povzročil kakšnih bolečin, marveč ga še vedno smatra bolj za diadem, kot za mučilno orodje. Zveza narodov je obzirna gospa in očitno dobra mati. Dosegla je, da se je od 58 njenih otrok pridružil njenim poveljem proti Italiji kar 50. To je brez dvoma velik uspeh. Z njim je lahko zadovoljna, ker takšne pokorščine še ni doživela. Sedaj se sme tudi bolj materin- sko obnašati proti otroku, ki se je spuntal. Prepove mu sladkarije. Malo nerodno je že otroku, ko jih je bil vajen, a trme še ne prežene tako mila kazen. Otroku se vzamejo igrače. To je že hujše, toda boleče še dolgo ne. Brez večerje mora spat. Tudi to se še prenese, v pričakovanju tople posteljice in malo bolj obsežnega zajutрка. Takšne so torej bile sankcije Zveze narodov proti Italiji v njihovi dosedanjih obliki: narekovane z mrkim obrazom, iz katerega pa se je le ukradel topel žarek materinske prizanesljivosti, ki ga je otrok takoj opazil.

Zveza narodov — in v prvi vrsti Anglija, ki je z bičem stala za njo — je pričakovala, da bo italijanska vojska po celoletnih pom- poznih pripravah, ki so se dogajale pri belem dnevu, dosegla hitro nekaj briljantnih uspe- hov proti abesinskemu negušu, da bo zasedla v hitrih marših mesto za mestom, igraje zmanevrila neuke abesinske rase iz nji- hovih postojank, jih preplakala z letalskimi napadi, razpršila s tanki ter jih lepo polo- villa, na hiše rasov pa razobesila zmago- slavne trobojnice. V Zenevi so si pred za- četkom vojnih sovražnosti v Afriki rekli: Počakajmo malo. Ohranimo sicer resne in oblačne obraze, malo zabobnajmo, a poča- kajmo. Morda bo Italija z najmodernejšo strategijo in z najmodernejšo vojno tehniko hitro pomedla nekaj obrobni pokrajin in celo začela korakati proti neguševi pre- stolici. Potem bomo posredovali. Ali nas bo neguš sam zaprosil za posredovanje, ali pa bomo posredovali sami v imenu mednaro- dnega miru in neveljavi etičnih načel med- narodnega prava. Nastopili bomo karajoče, rešili spor brez sankcij, takorekoč brez za- mere, dali bomo nekaj Italiji, malo zaščiti- neguša, pa bo vse v najlepšem redu. In Zve- za narodov bo izšla iz tega spora ovržena z žarom miroljubnosti in s sijajem ustanove, ki je dosegla, kar je hotela, ne da bi se komu zamerila.

Sankcije so bile torej že z nekoliko za- mude najavljene dne 18. novembra. Na splošno so silno pohvalne in božajoče. To- liko, da zaslužijo ime sankcij! Toda z afri- škimi bojišči prihajajo čudna poročila, ki se- jejo najbrže nerazumno tudi po Zenevi. Po dveh mesecih vojskovanja se je italijansko prodiranje na severu zataknilo v granit tem- bjenskega gorovja, kakšnih 100 km od meje, na jugu pa je fronta po nekaterih vrtoglavih skokih po ogadenskih puščavah točno tam, kjer je bila, ko so se sovražnosti začele. Abe- sinec pa, ki so potrebovali dva meseca za mobilizacijo, ker gre pri njih vse peš, je čedalje več pred italijansko fronto in menda tudi čedalje več za njihovimi bojnimi črta- mi. Italija torej upov in nad Zvezo narodov ni uresničila in je z diplomatskega vidika položaj vsled zastoja prodiranja v Abesiniji mnogo težji, kot je bil pred dvema me- seseci.

Sedaj bi morala ženevska mati postati bolj huda in bi morala železni obroč sankcij bolj boleče priviti. V njenem interesu, kajti sicer bo svetovno javno mnenje začelo za- bavljati čez njo in se njenim šibam režati v obraz. Posredovati Zveza narodov tudi še ne more. Kako naj? Italija si ni izvojevala nobenega naslova, da bi ji kdo kaj ponujal, abesinski neguš pa tudi nima več veselja odstopiti celo tega ne, kar je pred dvema me- seseci še sam ponujal Angležem, ki so ga prigovarjali.

Franciji je silno mnogo na tem ležeče, da v Zenevi ne preidejo na resne, boleče sankcije. Semkaj bi spadala prepoved uvoza petroleja, železa in premoga. Božajoče in pohvalne kazni so že vse izčrpali in nevsmil- jeni paragraf 16 je tu in hladno zahteva, da je treba pa iti do kraja. Francoski vladi se je po daljših pogajanjih z Italijo in Anglijo — tako beremo v časopisju — posre- čilo, da je usodni termin še enkrat odložen za nekaj tednov. Sklenili so, da do 15. de- cembra hude in boleče sankcije ne bodo za- povedane. Torej še več kot tri tedne odloga. To je že silno širokogrudno, če pomislimo, da traja vojna že dva meseca in če nadalje pomislimo, da bi prepoved uvoza petroleja, premoga in železa v Italijo imela bliskovit učinek na nadaljni razvoj dogodkov.

Zdi se torej, da so velesile sporazumno z italijansko vlado in seveda tudi z Zenevo, italijanski vojski v Afriki dale nekaj »délai de grace«, milostni odlog, kot ga dobi uče- nec, da si popravi svoje slabe reče. Maršal Badoglio je nesel seboj v Afriko, kamor je šel zamenjati »prepočasnege« — a pre- vidnega — maršala de Bona, kratko a lapi- darno povelje, da mora v najkrajšem času, ne morda do prihodnjega deževja v aprilu prihodnjega leta, ampak v prihodnjih tednih do usodnega 15. decembra, ki bi se dal morda še pomakniti za eden ali dva tedna naprej, izvojevati odločilno zmago in to z vsemi razpoložljivimi sredstvi in za vsako ceno. Italija je povedala, da je na žrtve priprav- ljena, na velike žrtve, prenašati jih hoče stoično, toda pod pogojem, da prinesejo udarno zmago njenemu orožju v čim kraj- šem terminu. Za Italijo je čas več vreden ko vse drugo. Hitra, udarna in odločilna zmaga. Bodisi, da premaga neposredno ne- guša, bodisi da uniči odpornost rasov, ki bi potem pritisnili na neguša, a hitro se mora to zgoditi, kajti Zveza narodov ne more več dolgo čakati. Njen prestiž je v nevarnosti in

Diplomacija se oglašja, ko je prodiranje zaustavljeno

Pogoji Italije za mir v Afriki

Mandat nad pokrajinami Tigre, Danakil in Ogaden s Hararjem vred

London, 26. nov. b. Diplomatični dopisnik »Morningpost« poroča iz Pariza, da bo Francija oziroma Laval vse storil, da prepreči prepoved uvoza petroleja v Italijo. Nadaljna informacija je jako važna.

Dopisnik namreč poroča, kakor pravi iz za- nesljivega vira, da italijansko vrhovno poveljstvo ne misli posebno več daleč prodirati v Tigre, kjer je Italija iz političnih razlogov in seveda tudi radi dejanskega položaja na bojiščih pričela s poudar- kom razlikovati amharsko prebivalstvo in neam- harska ozemlja Abesinije. Vsled tega upa, da ji bo Zveza narodov naklonila pas zemlje, ki bi vezal Eritrejo z italijansko Somalijo in obsegal še le mogoče Danakil ter Ogaden z Hararjem vred. Ita- lija bi na ta način prišla do petroleja, ki ga naj- bolj krvavo potrebuje. Pravno misli Italija stvar na ta način izpeljati, da bi te tri province, torej Tigre, Danakil in Ogaden po naročilu Zveze na- rodov prišle pod italijanski mandat, ki bi obenem tudi Italijo pooblastila, da nadzoruje razorožitev ostale Abesinije. To so zadnji italijanski pogoji, o katerih bi se Italija rada pogajala z Anglijo in dru- gimi merodajnimi velesilami. Znano pa je, pristavlja angleški list, da je prav te pogoje že pred 14 dne- vi britanska vlada označila kot nesprejemljive. V Londonu so mnenja, da se Italiji tudi s pomočjo Francije ne bo posrečilo omejit britanske vlad- e in jo naginiti k popustljivosti.

Ras Sejum — črni lisjak

Abesinci se zbirajo pred Amba Aladžijem, ki naj postane nekakšne vrste abesinski Verdun. Voj- ska Kase, ki šteje 80 do 100 tisoč mož, se je utaborila v dolini med Amba Aladžijem in jezerom Ašangl.

Ras Sejum, ki ga imenujejo črnega lisjaka in ki je najboljši abesinski poveljnik, se takisto na- haja na severu. Pred dnevi so o njem poročali, da je zavzel neke položaje na planoti Tambiena se- verno zapadno od Makale. Njegovo vojsko, ki šte- je 20 do 30 tisoč mož, tvorijo redne čete in nje- govci pristali. Po najnovejših vesteh se zdaj naha- ja s svojo vojsko na področju Enda Mekoni sever- no od jezera Ašangl. Vse kaže, da je izpolnil ukaz, ki mu ga je dal ras Kasa, naj bi namreč organizi- ral obrambo na jugu od Makale. Zato ni treba pričakovati nobene abesinske ofenzive v Tambienu. Ras Sejum se je odpovedal abesinski navadi, da bi kot poglavar moral imeti rdeči šotor. Boji se napadov italijanskih letal. Prav tako se je odpove- dal navadi, ki jo je uvedel svoj čas cesar Me- nelik, da bi vodil s seboj na bojišče svojo ženo. Njegova žena Azeda Asiam je nekakšna cesarja Haile Selasija in se je vrnila v Adis Abebo. Ras Sejum računa sedaj na pomoč tisoč vojakov, ki mu je poslal general Kasa Seba, ki je nedavno tega napadel danakilsko kolono generala Mariottija.

Dezerterji pripovedujejo

S severne fronte poročajo, da se dve veliki abesinski vojski pripravljata na protiofenzivo. Čim bi Italijani skušali prodirati dalje pri Amba Alagi. Po vesteh iz Desija, ki predstavlja veliko vojaško taborišče, je prišlo tja 12.000 vojakov pod vod- stvom raznih rasov. Prišli so iz Adis Abebe. Pot meri 325 km. Iz Desija bodo po krajšem odmoru odpotovali dalje proti severu skozi gorate pokra- jine.

Begunci iz Eritreje, ki so prispeli z orožjem in popolno opremo v glavni stan rasa Sejuma, so se mu stavili na razpolago. Dezerterji izjavljajo, da Italijani zelo trpijo zaradi slabe prehrane, in da besni v njihovih vrstah malarija. Italijani so živčno malone že uničeni zaradi neprestanih nenadnih na- padov abesinskih iregularnih oddelkov.

Nekdanji poslanik v Parizu Havariate se med tem še vedno mudi na svojih plantažah v pokra- jini Cerceri. V kratkem bo vpoklican k vojakom. Vse kaže, da mu bodo poverili vodstvo večjega oddelka abesinske artiljerije.

Italijansko uradno poročilo št. 55

Rim, 26. nov. AA. Agencija Stefani objavlja sledeči komunik št. 55.

Danakilske kolone nadaljujejo z razčiščeva- njem obronkov vzhodne visoke planote. Pri teh

zaupanje v njo, kot edino kolektivno obram- bno sredstvo proti vojni, bo padlo, če se odlašja z učinkovitimi sankcijami, to so pre- poved uvoza petroleja, premoga in železa. Narodi bodo rekli, da se na njo pač ni za- našati, da daje pač veliko dima od sebe, a da pravega ognja ni nikjer.

Ako maršal Badoglio v najkrajšem času izvojuje udarno zmago, potem je skoraj go- tovo, da bo neguš prosil Zenevo za posredo- vanje, ali pa bo kar sam Italiji ponudil svoje mirovne pogoje. Zveza narodov bi potem lahko zavzela pozno dostojanstveno opazo- valke, ki ne more braniti, če katera država sama od sebe sprostovoljno nekaj odstopa kakšni drugi državi. Ona k večjemu lahko miroljubno posreduje med obema. Če pa brzojavi iz Afrike ne bodo javili takšne zmage v Zenevo, potem nobene akrobacije v Zenevi ne bodo več pomagale in priti bodo morale trde sankcije, ki bodo dosegle uspeh samo, če bodo delovale bliskovito in učin- kovito.

Nevarnost je sedaj samo ta, da abesin- ski neguš še enkrat ne bo prekrizal računov in da ne bo hotel nesti svoje glave ženevski materi v naročje za prazen nič.

Baldwin Mussoliniju:

„Pojasni, kaj hočeš v Afriki“

London, 26. nov. c. Napetost med Italijo in Anglijo je tekem današnjega dneva občutno na- rastla. Včerajšnja odločitev ženevskega sankeij- skega odbora je dala slutiti, da je tudi Anglija za to, da se še za nekaj časa odloži razširjanje sankcij proti Italiji. Danes pa se je nenadoma ugotovilo, da Anglija ne bo prav nič popustila, ampak da misli svoje stališče proti Italiji še celo ojačiti.

Razvoj današnjih dogodkov pa je potekel tako- le: Edenovo glasilo »Daily Telegraph« je objavilo vest, da je v soboto sir Eric Drummond Mussoliniju izročil osebno Baldwinovo pismo. V tem pismu prosi Baldwin Mussolinija, da naj mu pojasni, kaj hoče v Afriki. Popoldne pa je tudi prišlo iz Rima poročilo, ki ga je poslal Drummond o razgovorih, ki jih je imel z Mussolinijem v soboto. To poro- čilo pa je bilo take narave, da je ministrski pred- sednik Baldwin takoj sklical ožjo sejo ministrske- ga sveta, dasi se ves ministrski svet sestane še jutri na redno tedensko sejo. Iz tega se vidi, da je moralo biti poročilo iz Rima zelo važno, da je morala angleška vlada takoj zavzeti stališče.

akcijah je sodelovalo več sto danakilskih vojšča- kov, ki so se nedavno tega predali.

Prav tako se je nadaljevalo prodiranje naših oddelkov v Tambien. Med tem izpolnjujejo ba- talijoni črnih sraj organizacijo pokrajine Geralt do Abara.

Na področju drugega armadnega zbora je Te- dla Santa, ki je že prej prestopil na našo stran, potolkel oddelke abesinske vojske in jih pregнал čez reko Ueri. Pri tej priliki je prijel več Abe- sinec.

Na somalskem bojišču je general Graziani v odseku Džube zvedel, da se Abesinci zbirajo ob reki Ueb Gestro na kraju, ki leži 100 km severno od Dola. Odredil je takoj naglo akcijo svojih čet, in 22. t. m. napadel abesinske oddelke. Po boju, ki je trajal do petih popoldne, je bil sovražnik premagan. Na kraju bitke so našli 100 mrtvih Abe- sinec. Med njimi sta bila tudi poglavarja Aba Gurači in Argav. Aba Gurači je bil nedavno ran- njen v bojih pri Dolu in je zavzemal v abesinski vojski položaj fitaorara. Naše čete so zaplenile 50 pušk in večje skladišče municije. Na naši strani so bili ubiti štiri vojniki, ranjenih je bilo pet, dva vojaka pa pogrešajo.

Letala opravljajo v tigrejski pokrajini svoje izvidne polete. Na somalskem bojišču so eskadri- lje bombardirale abesinske utrdbe pri Dagaburju. Razen tega so italijanska letala letela nad Harar- jem, ne da bi metala bombe.

Italijanska poročila o zmagah na severu in jugu

Rim, 26. nov. b. Gavignanska divizija, ki je včeraj nenadoma prešla v napad, je po italijan- skih poročilih dosegla velike uspehe in prodira 25 km v gorski masiv Tembien. Ob napredovanju divizije je prišlo v nekaterih krajih do spopadov z abesinskimi četami, ki pa so jih Italijani kmalu nagnali v beg. Italijanom se je zopet predala cela vrsta poglavarjev in županov, ki so izjavili svojo pokornost Italijanom ter izrazili željo, da se bo- rijo proti svojemu cesarju Haile Selasiju. V bo- jih, ki so se vodili zadnje dni v področjih gorovja

Neutralci o abesinskih zmagah

Addis Abeba, 26. novembra. b. Po vesteh iz neutralnih virov, ki prihajajo iz mesta Hararja, ni sedaj nobenega dvoma več, da so Abesinci zares zavzeli mnogo strateško važnih položajev, ki so jih poprej izgubili. Abesinske čete pod vodstvom rasa Nasibu nadaljujejo svoje napre- dovanje ob reki Fafan. Kaže, da se sedaj itali- janske čete umikajo skora na vsem črti južne fronte brez večjega odpora. Ta sprememba v po- ložaju bi se lahko pripisala dejstvu, da je vr- hovno vodstvo sklenilo skrajšati svoje že precej raztegnjene predstraže, ki jih sedaj Abesinci potiskajo nazaj in jih kosijo.

Deževje, blato

Drugi razlog bi mogel biti v silnem deževju, ki je vse ogadensko ozemlje spremenilo v pra- vo blatno jezero. Nepresteno deževje, slaba in nezadostna hrana in pomanjkanje zdrave pitne vode je zelo porazno vplivalo na italijansko ar- mado, katere zdravje se je v zadnjih tednih zelo zrahljalo. Če se vpošteva vse te nadloge, ki bičajo sedaj italijansko armado, poleg nezno- snega zatohlega ozračja in še neznosnejšega šte- vilnega mrčesa, potem je jasno, da se mora južna armada pod poveljstvom generala Gra- zianija umakniti sedaj do svojega glavnega opo- rišča.

Ras Desta pa prodira dalje

Ko je bil neguš na fronti in ohrabil svoje čete in jim dal zdrave nasvete, kako naj vodijo borbo proti vsiljivcu, te njegove besede niso ostale brez uspeha. Abesinci so se zares hrabro vrgli na sovražnika in ga pognali v beg. Napre-

Tembien so imeli Abesinci mnogo žrtev, Italijani pa so jim zaplenili mnogo strojnih pušk ter mu- nicije. V ozadju, v bližini fronte, se delajo ceste in vodnjaki. One skupine, ki pred določenim časom izdelajo določeni objekt, dobivajo posebne nagrade.

Dum - dum?

Po vesteh iz Mogiša so imeli inozemski poro- čevalci priliko prepričati se, da Abesinci v bor- bah zares rabijo dum-dum naboje. Ti naboji niso starega proizvoda, temveč popolnoma novi. Prišli so šele pred kratkim iz bližine Londona. Poroče- valci, zlasti britanski, so se na lastne oči mogli prepričati, kako strašne rane povzročajo krogle teh nabojev italijanskim ranjenecem. Domačini iz plemena Dubat, ki so se borili z Abesinci, so skoro vsi razmesarjeni prepeljani v poljske bo- nišnice, kjer so pa povečini v groznih bolečinah umrli. Italijanski oddelki so zajeli tudi mnogo strojne in puške, med katerimi so bile večje za- loge dum-dum nabojev.

Iz Addis Abebe se poroča, da tamkaj vse bolj raste sovražstvo proti inozemcem. Zlasti na- rašča to sovražstvo po vesteh, ki prihajajo s fronte o vesteh o italijanskih uspehih. Medtem ko se je doslej prikrival vsak uspeh Italijanov, pa imajo sedaj inozemski časnikarji sami priliko, da vidijo, kako raste sovražstvo proti njim ter se ravno iz tega vzroka pripravlja na odhod, da ne bi do- živeli kakšne neugodnosti.

Italijani opisujejo zmago nad rasom Deste

Magdiš, 26. nov. b. O bitki 100 km severno od Dola se čujejo sledeče podrobnosti. Manjše eskadre italijanskih letal so ugotovile koncentra- cijo čet rasa Deste v področju Sidamo in Bal. Jasno je bilo, da se te čete koncentrirajo za na- pad na italijanske postojanke ob reki Webe Sebali in Fafan. General Graziani je zvedel od svojih pilotov, da se je podala manjša skupina rasa Deste, ki je južno proti šili, da bi napadla italijan- ske čete, ki operirajo severno od mesta Dola. Cilj abesinskega napredovanja je imel namen, da iz- nenadi italijanske čete za hrbtom. Radi tega je general Graziani sklenil, da takoj pošlje večjo skupino domačinov iz plemena Dubat, s katero bodo sodelovala italijanska letala. Ti vojaki so res zadel ob sovražnika (21. t. m.) 70 km severno od mesta Dola ter je pri tej priliki prišlo do manjšega streljanja med predstražami. Abesinci pa so se po krajši borbi umaknili. Vojaki iz ple- mena Dubat so jih zasledovali ter je prišlo 22. t. m. do odločilne bitke z Abesinci. V borbi je sodelovala močna italijanska eskadra letal. Abe- sineci so bili poraženi in so se razbežali ter pa- stili na bojišču nad 100 mrtvih. Letala so jih pre- ganjala še 30 km proti severu, dokler se niso razpršili v drobne skupine.

Abesinci odločno zanikajo uporabo dum-dum kroglj

Addis Abeba, 26. nov. b. V abesinskih vlad- nih krogih se najodločneje demantira, da bi abe- sinska armada uporabljala dum-dum naboje v bo- jih proti Italijanom. Ironično se pristavlja, da Ita- lijane ni nihče silil k vojni, ki si jo je Abesinija najmanj želela, toda če morajo padati žrtve za samostojnost in svobodo Abesinije z ene strani, je jasno, da morajo padati tudi z druge strani, tem bolj upravičeno, ker je ravno ta stran povzročila nepotrebnost klanje in pregnela mirno abesinsko prebivalstvo z njegovih kmetij v strelske jarke in v gorove, da brani svojo domovino pred nasilstvi, ki jih izvajajo Italijani na fronti nad abesinskimi vojščaki, za fronto pa nad ženami in otroci.

Neutralci o abesinskih zmagah

dovanje rasa Deste proti italijanski Samoliji, v smeri, kjer leži luka Mogadisk, je v srca abe- sinskih vojskovodij prineslo nov optimizem, abe- sinsko vojskovo pa je po prvih uspešnih zmagah navdušeno in hoče do zadnje kaplje krvi izliti sovražstvo na italijanske osvobodilce.

Bivši cesar Lidi Jasu umrl

Addis Abeba, 26. nov. c. Dopisnik Havasa poroča, da je danes umrl bivši abesinski cesar Lidi Jasu. 20 let je živel kot ujetnik sedanjega cesarja v enem izmed gradov v okolici Hararja. Umrl je na posledicah splošne paralize.

Vatikan je nevtralen

Berlin, 26. novembra. Nemški listi poročajo, da je v sedanji vojski v Abesiniji treba ostro razlikovati med zadržanjem Vatikana in itali- jansko duhovščino. Medtem ko je Vatikan skozi in skozi strogo nevtralen, ni mogoče dvomiti, da stoji italijanska duhovščina na strani vlade. Pompejski nadškof na primer je svojo zlato ovratno verižico daroval v vojne namene. Be- neški škof se je v javnem govoru zavzel za ita- lijansko ekspedicijsko, češ, da bo omogočila šir- jenje krščanskih misijonov. Drugod zopet je duhovščina pozvala prebivalstvo, naj se spričo sankcij pogumno zadrži.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno ob- lačno z zapadnimi vetrovi.

Zagrebska vremenska napoved: V Primorju in višjih gorskih predelih jasno, v nižavju megla.

Kako delujejo sankcije v Trstu

Trst, novembra

Antifasističnem je zdaj najnovejši izem v Italiji. Po trgovinah berete kartone z napisom: »Tukaj se ne prodaja blago iz sankcioniranih držav.« Časopisi v celih kolonah pozivajo na bojkot takega blaga in poročajo o uspešnih dosedanjih propagandah. Neki tržaški časopis poziva patriote n. pr. takole: »Če se kdo pohvali, da ima obleko iz tujega blaga, pljunite mu nanjo!« Po kavarnah in točilnicah so prepovedali prodajati likerje s tujimi napisi. Vse tako blago mora čimprej izginiti iz prometa. Zivahna je posebno gonja proti tujim časopisom. Po kavarnah sploh ne smejo več nuditi časopisja, ki ne piše odločno za Italijo. Razprodajali tujega časopisja imajo velike težave. Glede jugoslovanskih listov so dobili striktno ukaze od vodstva fašistovske stranke, da morajo število naročenih izvodov znižati. V Trstu stražijo fašistovski študentje pred glavnim časopisno agenturo Parovel v D'Annunzijski ulici in tega ali onega razprodajalca, ki pride po svoje izvide, napadejo, mu vzamejo liste in ga nabukajo. Dobiti v roke slovenski list je postalo že težavno in nevarno.

Odpor proti sankcijam skušajo popularizirati in ojačati z napisi po zidovih, n. pr.: Evviva il Duce, Evviva de Bono, Nessuno ci piegherà (nikdo nas ne bo uklonil) in podobno. Največ gneva kažejo proti Angležem. Tudi po Trstu so priredili protiangelske demonstracije, ki so veljale predvsem angleškim besedam in napisom. Tako so napadli neko trgovino na borznem trgu in zbili črke »Wakerproots«, s katerimi je trgovec dosedaj delal reklamo za kvaliteto svojih dežnih plaščev, delanih kdove kje. Demonstracija je imela svoj zaključek pred angleškim konzulatom na koncu kanala, kjer je seveda policija nastopila energično. Prenajeti rodoljubi hodijo sedaj zvižgati ponoči pred konzulat in pred stanovanje generalnega konzula, pa se spel strateško umaknejo, če se straže zganijo; konzulat je namreč dobro zastražen.

Tržaški fašiste so že začeli napeljevati vodo na svoj kraj. Tako je n. pr. prišel v trgovino jestvin tak in tak ter zahteval holandskega sira. Iz prostrežljivosti so poslali k založniku po cel hleb, ker v trgovini niso več imeli tega blaga. Ključant je bil sir pograbil in jih nahrnil, da je prepovedano prodajati inozemsko blago. Iz strahu pred možnimi posledicami so mu pustili blago odnesti, dasi je tak zaplamba čisto protizakonita in nesmiselna. Vsak prodajalec je zdaj sila previden, predno prične iz kakakega zakotja »sankcionistovsko blago«. Ta ali oni seveda skuša nategniti ceno, da se odškoduje za riziko in za stroške tiste table, ki v oknu slovesno oznanja, da takega blaga ni v prodajalni.

Strah pred sankcijami se pozna zlasti kar za-devo meso. Mesnice so ob torkih zaprte, ob sredo-ha pa morajo prodajati samo divjačino in perutnino. Ob torkih tudi druge prodajalne jestvin ne smejo postrežati z mesnino. Kdor bi se pregrešil, za-

groženo je, da takoj pride ob koncesijo. Živilske potrebe človeka so se že občutno podražile. Petrolejske stane po uradno določeni maksimalni ceni 3,80 L. liter, miko 4 L. kg. Bencin je po 3,60 v čistilnici, a surovo olje za motorje je poskočilo od prejšnjih 0,40 na 2,00 L. kg. Seno je letos itak zelo drago radi slabe letine, krompir je na trgu v Trstu na de-belo po 0,50 kg, drva so se dvignila na 13 L. za sto. Volna je porasla od 7 na 20 L. za kg. Močno se je podražilo tudi usnje in železo, ki ga je sploh zelo zmanjkovati. Vsled pomanjkanja prvin bo mo-rala industrija omejiti proizvodnjo in tako bo nova šiba brezposelnost zadela širše sloje.

Gospodarskih krogov v Italiji se je polastila huda nervoznost. Splošna sodbja je, da je zmaga proti Zvezi narodov nemogoča. Posesniki denarja skušajo na vse načine rešiti vsaj nekaj vrednosti. Lire se prenašajo čez mejo v veliki meri, kljub temu, da je tečaj močno padel. Seveda je tudi kon-trola poostrena. V Trstu je bilo za Martinovo are-tiranih kakih 15 odličnih oseb radi deviznih ma-nipulacij; med njimi se imenujejo: grof Segre, baron Economo, baron Ralli, več menjalcev, med temi znani Bolaffio, ki so mu menjalnico zaprli. Fašisti so priredili potem še demonstracije proti valutnim izdajalcem in pobili šipe pri nekaterih menjalnicah. Seveda te vrste antisankcije je povečujejo škodo. Kapitalisti tudi hite kupovati hiše in zemljišča in daleč naokrog polizujejo, kje je kaj naprodaj. Kupčije se sklepajo z naglico in samo za gotovino. Drugi se hite zalagati v živežen in ostalimi po-trebinjami, boječ se, da bodo kmalu vpeljane ži-vilske nakaznice. Kratko povedano: sankcije že krepko delujejo.

... da ne bi napravili kakšnega obunega dejanja

»Echo de Paris« ugotavlja, da Laval ni za-hteval odgovornosti razprave o prepovedi izvoza pe-troleja v Italijo samo zaradi prezaupnosti z no-tranjepolitičnimi vprašanji, nego tudi zaradi tega, ker je želel, da bi Italijani ne bili prisiljeni na-praviti kakšno obunega dejanje. List pravi, da skuša londonska vlada doseči v Ottavi, da bi kanadski zastopniki predlagali prepoved izvoza petroleja v Italijo. S tem bi se London nekako otrsnel nepo-sredne odgovornosti za nadaljni razvoj dogodkov. Na drugi strani pa bo londonska vlada tudi iz notranjepolitičnih razlogov odločno z vsa odloč-nostjo nadaljevala za likvidacijo vzhodnoafriške vojne. Francoska vlada mora paziti, da ne bodo v Londonu nanjo zvrnili vse odgovornosti, če bi se sankcijska akcija glede izvoza petroleja v Italijo izjalovila. Tudi levčarski listi opozarjajo na to, da bi lahko londonska vlada obtožila Francosko, češ da boše bojkotirati Francijo. Nasprotniki sankcij v Franciji, pravijo ti listi, so tudi nasprotniki kolek-tivne varnosti.

Rekordno delo za - nove kanone

Moskva, 25. nov.

Sovjetski tisk šele sedaj objavlja govor, ki ga je imel 17. novembra Stalin v Kremliju na kon-gresu stahanovistov. Stvar je sledeča: Kakor zna-mo, je Karel Marx, učenik marksizma, označil re-kordno delo kot morilno delo. Socialisti in komu-nisti po vseh kapitalističnih državah se bore proti rekordnemu delu, češ, da neusmiljeno in ne-človeško izrablja delovno moč delavstva, kar je večkrat tudi resnica.

Toda poslednje čase se dogaja, da ravno v Rusiji, kjer imajo komunisti izključno vso oblast v svojih rokah, vedno bolj uvajajo sistem rekord-nega dela, ki izhaja iz delavca poslednje arago. Nekakšen voditelj tega sistema je nek govor Sta-hanov, ki uživa seveda vso podporo oficijelne ko-munistične stranke. Pretekli teden so torej staha-novci zborovali v Moskvi. Njihovega shoda se je udeležil tudi Stalin in pri tem ostro govoril proti tako zvanim konservativcem, ki nasprotujejo re-kordnemu delu. Med drugim je Stalin odkril tudi zanimivost, da so komunisti že neki gotovi sku-pini železnikiš inženjerjev, ki so nastopili proti metodam rekordnega dela, zobe izbili in da bodo odslej v podobnih primerih še ostreje nastopali.

Kongres je komunistični stranki dal nekakšne resolucije, kjer jo poziva, da se z vsimi silami za-

vzame za rekordni delovni sistem in da pobija konservativce, ki nimajo smisla za velike cilje ko-munistične revolucije.

Ob tej priliki je govoril tudi novi rdeči maršal Vorosilov. Novega ni nič povedal. Pač pa je po-novil isto, kar sovjetski generali že 18 let pripo-vedujejo proletarcom. Vsak zna že te stvari na pamet. Namreč sovjetija je okrog in okrog obda-na od grozovitih sovražnikov. Sovjetska Rusija mo-ra vsak čas biti pripravljena, da jo napadejo od ene in druge strani. Rdeča armada napram tej ne-varnosti predstavlja veliko silo. Toda, da bo ar-mada še bolj močna in da ne bo nobenega dvoma, da porazi svoje sovražnike, je treba novih kano-nov, nove oborožitve, nove preskrbe z živili itd. Sovjetska armada mora nadkriliti vsako drugo ar-mado na zemlji. Zato pa naj akcija stahanovcev le-po uspeva. Treba je rekordno delo uvesti v vseh obratih, ki prihajajo v poštev za oskrbo rdeče ar-made, tako, da bo najhitrejša in najboljša na vsem svetu opremljena. Vorosilov je končal z besedami: »Maršal komunizma Stalin, naslednik največjega med vsemi velikimi možni človeštva, Lenina, je tukaj, da nas vodi do novih zmag.« Poročilo pravi, da so stahanovci tem besedam rdečega maršala z ganotjem burno ploskali. Splošna uvedba rekord-nega dela v komunistični Rusiji ima torej največ izgledov, da prodre.

Kulturni boj v Nemčiji

Prelat Banasch aretiran

Začetek nove gonje proti kat. voditeljem - Hišne preiskave

Berlin, 26. nov. SE. Berlinska tajna policija je aretirala prelata Banascha, stol. kanonika ber-linskega stolnega kapitlja. Njegova aretacija, ki ji je sledila hišna preiskava v stanovanju berlinskega škofa grola Preysinga, kakor tudi preiskava v uradnih prostorih ordinariata, je vsadila po vsem Berlinu največjo senzacijo. Prelat Banasch je referent za finančne zadeve berlinske škofije in domnevajo, da je bil aretiran v zvezi s gnanimi procesi proti kritičnim deviznim odredb, procesi, ki sledijo drug drugemu in se prizadejajo le ogromne denarne škode katoliškim redovom. Ber-linski škof Preysing je bil poklican kot izvedenec tudi k procesu proti dr. Leggeju, meščenemu škofu. Zdi se pa, da vesti o svezah prelata Bena-scha s deviznimi aferami ne bodo točne, ker je bilo njegovo gospodarstvo brezhibno. Bolj verjetno je, da je bil prelata aretiran iz političnih razlogov,

ker je igral še od nekdaj vodilno vlogo med ka-toliškimi politiki in velja tudi za zaupnika ber-linskega škofa v političnih vprašanjih. Znano so njegove osebne zveze z vodilnimi katol. osebnostmi vse Nemčije ter z dnevnim tiskom. K njemu so prihajali zastopniki inozemskega tiska po in-formacije o političnem položaju in o stališčih nem-skih katolčanov. V Berlinu so prepričani, da je aretacija tega dostojanstvenika prvi signal za novo gonjo proti političnim osumljenjem iz katoliških vrst. Devizni procesi gredo proti koncu in je se-daj narodnemu socializmu treba novega ognja proti »političnemu katolicizmu«. Vsa prelatava ko-respondenca je bila zaplenjena, njegovi tajniki pa so bili odpeljani v zapore. Vsake uro pričakujejo sedaj aretacije časnikarja Schröderja, ki je bil s pisarno prelata Banascha v tesnih dnevnih zveza-h.

Japonci prodirajo naprej

Nanking, 26. nov. c. Japonske čete so danes zasedle okolice Pekinga in Tjencina. Japonski ge-nerali hočejo z vsimi sredstvi omogočiti, da bi avtonomistično gibanje uspelo. Osrednja vlada v Nankingu je izdala tiralo za voditeljem, ki je proglasil avtonomijo Hopeja. Osrednja vlada hoče na vsak način vzdržati svoj vpliv v severni Ki-tajski, japonska letala pa neprestano krožijo nad Tjencinom in Pekingom in opazujejo sloberno gibanje.

V Braziliji mir

Rio De Janeiro, 26. nov. c. Lahko se reče, da je komunistični upor že propadel. Povsod je že vpostavljen popoln red in mir in vojaštvo se je predalo. Ugotoviti je namreč treba, da to gibanje ni imeo nobene opore v ljudstvu in se je ves upor moral končati z neuspehom. Edino v Pernambucu so se uporniki umaknili v vojašnico in so borbe okoli nje trajale še danes. Uporniki so imeli 100 mrtvih, proti večeru pa poročajo v glavno mesto, da se bodo vsak čas predali. V glavnem mestu vla-da popoln red in mir.

Novi odbori Okrožnega urada

Beograd, 26. nov. m. Z odlokom s dne 23. nov. 1935 je minister za telesno vzgojo Mirko Komne-nović razrešil dolžnosti dosedanje članke ravatelj-stva in nadzornega odbora pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev kakor tudi njih namestnike ter so s tem odlokom postavljeni:

Ravnateljstvo:

Iz vrst delodajalcev: 'Kremžar Franc, žanikar in posestnik iz Most, Jeglič Franc, ravnatelj tvrdke »Zmaj« v Ljubljani, Turk Matko, stav-benik iz Ljubljane, Gašperič Jože, ravnatelj Zeb-ljarske zadruge, Goligrane Konrad, stavbenik iz Celja, Klanjšek Franc, trgovec iz Maribora.

Iz vrst delojemalcev: Majeriš Janez, zadružni poslovodja, Kukovica Franc, skladiščnik iz Ljubljane, Rozman Peter, strokovni tajnik v Črti pri Slivnici, Žumer Srečko, strojni stavec iz Ljubljane, Galof Albin iz Ljubljane, Jakomin Lovro, strokovni tajnik iz Ljilje.

Namestniki:

Iz vrst delodajalcev: Resman Vinko, posestnik iz Radovljice, Požar Vinko, pekovski mojster iz Ljubljane, Božman Pavel, industrijec iz Polhovoga grada, Gospodarič Franc, mizaraki

mojster iz Radeč pri Zagorju, Hohnjec Miloš, klu-žavničar iz Celja, Koter Stefan, mizaraki mojster iz Maribora.

Iz vrst delojemalcev: Jonke Josip, urarski delavec iz Ljubljane, Vostner Matko, zadružni tajnik iz Slovenjgradca, Loboda Josip, delavec iz Ljubljane, Savene Franc, delovodja iz Ljubljane, Kregar Ivan, modelski mojster iz Ljubljane, Kranjc Rudolf, čevljar iz Ljubljane.

Nadzorni odbor:

Iz vrst delodajalcev: ing. Miklavc Fr., ravnatelj Kranjskih deželnih elektrarn v Ljublja-ni, in Vrevo Franc, uradnik »Storec« v št. Vidu nad Ljubljano.

Iz vrst delojemalcev: Krvine Ivan, do-lovodja iz Ljubljane, in Pangeršič Ivan, delavec v Zalogu.

Namestniki:

Iz vrst delodajalcev: Bečlan Boštjan, stavbenik iz Gore pri Komendi, in Weisl Vinko, trgovec iz Maribora.

Iz vrst delojemalcev: Vostner Leopold, služitelj v Mariboru, in Topliček Franc, delavec iz Ljubljane.

Veličastna Slomškova proslava

Maribor, 26. novembra.

Na čudovit manifestanten in mogoben način je bilo otvorjeno v Mariboru Ciril-Metodovo jubilejno leto z veliko proslavo na čast našega velikega Antona Martina Slomška. Le malo ta-kih prireditvev smo že doživeli v Mariboru in malokdaj je bila prostrana unijska dvorana tako napolnjena do zadnjega kotička, da so mo-rali ljudje, ki pred začetkom proslave niso do-bili več vstopnic in ne prostora, odhajati. Lahko trdimo, da je bil na tej proslavi zbran ves Ma-ribor, od najvišjih cerkvenih in svetnih dostoj-nstvenikov, od predstavnikov mariborske vi-soke družbe pa do preprostih ljudi, delavcev in služkinj ter neke šolske mladine iz vseh ma-riborskih zavodov.

Od navzočih omenjamo prevzo, nadpastirja lavantinskega dr. Ivana Tomažiča, ki je pripe-ljal s seboj na proslavo draga gosta, skopljan-

skega škofa dr. Ivana Gnidovec. Njun prihod v dvorano je bil pozdravljen s toplim ploskanjem in vzklikanjem. Dalje so bili navzoči stolni prošt dr. Vrabec, stolni dekan dr. Čukala ter kanoniki Janežič, Časl, msgr. Umek, dr. Mirt, dr. Žagar, okrajna glavarja dr. Popovič in dr. Šiška, mestni župan dr. Juvan s podžupanom Zebotom, okrajni podnačelnik Elletz, predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, dr. Laskovar, mi-nister Vesenjak, dr. Schanbach, dr. Müller, po-slanec dr. Vebler, dr. Tominec, predstojnik ma-riborskih uradov, mnogoštevilna duhovščina in drugi.

Obširni spored so izvajale gojenke zavoda čš. šolskih sester, Slomškove I. dekliške meščan-ske šole in Františkove mladine, godba »Da-nica«, ljudski oder in pevsko društvo »Mari-bor«. Krasno spominško besedo pa je govoril profesor dr. Fran Sušnik.

Domači odmevi

Matija Gubec

Nesrečnemu kmečkemu uporniku Matiju Gu-becu so v Zagrebu namenili postaviti spomenik. Pa se je toliko ljudi vmešalo v to reč, da spo-menika ne bo. Vsak, ki je hotel pokazati, da je dober Hrvat, je hotel imeti odločno besedo pri tem. Pevsko društvo »Zvonimir« in Društvo hrvat-skih Zagorcev sta začela s svojo akcijo in po časopisu se je že raznesla vest, da sta g. nad-škof dr. Stepinac in g. dr. Maček prevzela pokro-viteljstvo. Drugo akcijo je vodila »Soljčka sloga« v posebnem odboru, sestavljenem iz odborov hrv. kulturnih društev, h kateremu naj bi pristopil tudi dr. Maček. Dr. Maček pa je napravil konec temu barantanju z njegovim imenom z izjavo, ki jo je dal zastopniku »Jutarnjega lista«, v kateri pravi, da sedanjí čas, ko je polno drugih naro-dnih potreb, ni ravno najbolj primeren za postavl-janje spomenikov, pokroviteljstva pa da v nobe-nem slučaju ne bo prevzel, ne pri tej, ne pri neki drugi akciji, ker taka reč nima drugega pomena kakor da se prisili poodine častihlepneže, da malo globlje sežejo v žep.

Kmetijsko ministrstvo išče upokojenih sodnikov in uradnikov

Beograd, 26. novembra. AA. Zakon o ure-ditvi agrarnih odnosov v bivših kraljih južne Srbije in Crne gore določa, da morajo vse agrarne odnose v teh krajih likvidi-rati agrarna sodišča. Za predsednika in čla-ne okrajnih agrarnih sodišč se lahko po do-ložbi § 33 zakona imenujejo aktivni in vpo-kojeni sodniki in vpokojeni uradniki s kon-čano pravno fakulteto. Za svoje delo v agrarnih sodiščih prejajajo posebne nagrade (dnevnic), ki so določene po predpisu § 39 zakona. Te nagrade znašajo mesečno za četr-to skupino prve in druge stopnje 2197,33 Din, za peto in šesto skupino 1936,49 Din in za sedmo in osmo skupino 1789 Din. Poleg tega pripada predsednikom in članom agrar-nih sodišč mesečna terenska doklada po 400 Din od osme do šeste skupine in po 600 Din za peto in četrto skupino.

Ker kmetijsko ministrstvo ne razpolaga s potrebnim številom aktivnih sodnikov, ki bi prišli v poštev kot predsedniki in člani agrarnih sodišč, opozarja kmetijsko mi-nistrstvo s tem vse vpokojene sodnike in vpo-kojene uradnike s končano pravno fakul-teto, ki bi hoteli priti na ta mesta, naj se takoj obrnejo nanj s prošnjo in s potrebnimi listinami. Naslov se glasi: Kmetijskemu mi-nistrstvu, agrarno-pravni odsek, za južne kraje. (iz kmetijskega ministrstva).

Prometna konferenca z Romani

Beograd, 26. nov. m. Danes je bila zaključena konferenca med našim prometnim ministrom dr. Spahom in romunskim prometnim ministrom Fran-vasovicijem.

Nj. kraj. Vis. knez Pavle in knežinja Olga sta povabila romunskega prometnega ministra na ko-slo, pri katerem so bili navzoči predsednik vlade dr. Stojadinović s soprogo, prometni minister dr. Spaho, gradbeni minister inž. Bobić in drugi.

Zvečer ej povabil naš prometni minister dr. Spaho romunskega ministra Franasovicija na ve-čerjo v hotel »Srpski kralj«. Romunski prometni minister bo zapustil Beograd nočjo ob 11.

Posvet pri predsedniku vlade

Beograd, 26. nov. m. Nočjo od 6—8 je bila v stanovanju predsednika vlade dr. Stojadinovića politična konferenca, ki so se je poleg njega ude-ležili ministri: dr. Spaho, dr. Behmen, Stanković, dr. Krek, Janković, Komnenović, Kaluzjerčić in inž. Bobić, dalje bivši ministri: Trifunović, Ninčič, Marković, Miletić in dr. Peleš. Na tej seji so bili navzoči tudi predsednik kluba JRZ Cvetković in podpredsedniki tega kluba Pozderac, Miletić in Jokimović.

Dopusti uradnikom

Beograd, 26. nov. AA. Predsednik ministrske-aveta je dovolil uradnikom, ki hočejo sodelovati na prvem jugoslovanskem kongresu za zaščito otrok, ki bo v Beogradu od 30. nov. do 1. dec., do-put od 28. nov. do 3. dec.

Pomoč prekmurškim izseljencem

Beograd, 26. nov. m. Na posredovanje notra-njega ministra dr. Korošca in ministra brez por-tfelja dr. Kreka je minister za telesno vzgojo nro-da Komnenović pristal, da se izplačuje posojilo v znesku 400.000 din občini Murska Sobotka za zgraditev delavskega izseljenskega doma. Prvi obrok bo izplačan v prihodnjem tednu.

Kongres lastnikov kin

Beograd, 26. nov. m. Danes dopoldne je bil v tukašnjem Kolarčevem kinu kongres lastnikov kinematografov iz vse države. Na kongresu, ki ga je vodil Milko Brezgar iz Ljubljane, je bila trg-ministrstvu poslana resolucija, v kateri se zahteva, da se ukine za dobo dveh do treh let dovoljenje za otvoritev novih kinematografov. Za predse-dnika je bil izvoljen Robert Kadmon iz Zagreba. V odboru pa sta od Slovencev Guštin iz Maribora in Prešeren iz Ljubljane.

Osebnosti

Beograd, 26. nov. m. Premeščen je na me-ščansko šolo v Zalcu Godić Rudolf, profesor me-ščanske šole v Celju.

Beograd, 26. nov. m. Semkaj je prispel ravnatelj veterinarsko-bakteriološkega zavoda v Ljub-ljani g. Leo Hribar in to v zadevi spopolnitve urad-niških mest, zagotovitve potrebnih kreditov za zavod, predvsem pa zaradi zagotovitve kredita za zgraditev novega zavoda.

Belgrajske vesti

Beograd, 26. nov. m. Nocoj je obiskal notra-njega ministra dr. Korošca v njegovem kabinetu predsednik skupščine Čirič ter ostal delj časa z njim v razgovoru.

Beograd, 26. nov. m. Ministrski svet je odobr-il sklep poštnega ministra v pogledu odkupa hiše Albina Izakarja na Bledu za instalacijo avtomat-ske telefonske centrale na Bledu, ki stane 2.350.000 dinarjev, kredit. S tem delom se bo začelo v naj-krajšem času.

Beograd, 26. nov. m. Danes popoldne je zopet zasedal v veliki dvorani skupščine širši odbor JRZ ter razmotiral vprašanja spremembe in dopolnit-uredbe o zaščiti kmetov.

Beograd, 26. nov. m. Upravnik tukašnjega Narodnega gledališča dr. Branislav Vojnić je od-potaval v Zagreb in Ljubljano, da bi z uprav-nikom v Zagrebu in Ljubljani razpravljal o gle-daliških umetniških in finančnih zadevah ter o gostovanju igralcev, članov posameznih gledališč.

Beograd, 26. nov. m. V soboto dopoldne ob 9 se prične na Kolarčevi univerzi prvi kongres ju-goslovanske unije za zaščito otrok. Na kongresu bo v soboto govoril vseučiliški prof. Matija Ambro-žič o skrbstvu za otroke do šolske dobe.

Beograd, 26. nov. m. Dne 23. t. m. slavi svojo 60-letnico češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Girs, ki je zavzel ta položaj pri nas začetkom letošnjega leta.

Beograd, 26. nov. AA. Po poročilu Na-rodne banke je bil 26. novembra izplačan po nemškem kliringu kot zadnji avizo št. 8745 od 27. maja t. l. po italijanskem kliringu pa avizo št. 75787 od 1. avgusta.

Naiprej mir z Irsko

London, 26. nov. c. Z velikim zadovoljstvom se objavlja vest o potovanju kolonijalnega ministra Malcolm MacDonalda na Irsko. Danes se je Mac-Donald sestal z irskim ministrskim predsednikom de Valero in povdarja se, da se je ta razgovor za-ključil zelo zadovoljivo. Ta uspeh MacDonalda je pomemben tudi zaradi tega, ker bo MacDonald v najkrajšem času prevzel poleg kolonijalnega mi-nistrstva tudi še ministrstvo za dominijone. Njegova naloga je, da ustvari med dominijoni, kolonijami in pa Anglijo močno zvezo, tako, da nikdo ne bo mogel v nobenem slučaju pasti Angliji v hrbet. Mac-Donald urejuje sedaj razmerje z Irsko. V vladi pa je že sir Samuel Hoare kot zunanji minister, o ka-terem je znano, da je izreden poznavalec razmer v Indiji. Sir John Simon ima tudi velike izkušnje v tem, kako urejati veliki britanski svetovni im-perij.

Takojšen odstop Laval

Pariz, 26. nov. c. Danes je bila važna mini-strska seja, na kateri je Laval dolgo poročal o zu-nanjem in notranje-političnem položaju. Lavalov položaj je namreč zmeraj težavnejši. S svojim po-sredovanjem med Anglijo in Italijo ni dosegel ve-likih uspehov, če se pa sedaj Anglija že bolj od-dalji od Italije, potem bo to njegov osebni položaj še bolj ojmajalo. Največja težava obstoja v tem, kako razorožiti levčarske in desničarske oboro-žene lige. Zdi se, da je že prepozno in da se pri-bližujemo zaključni borbi v tem vprašanju. Znano je, da so francoski socialisti doslej odklanjali, da bi sodelovali v vladi, kateri bi načelovali radikali. Danes pa so socialisti svoje stališče spremenili. V današnji resoluciji zahtevajo takojšnji odstop La-vala in so pripravljene sodelovati v vladi pod temi pogoji: 1. razpust parlamenta in razpis volitev; 2. garancija za demokratski razvoj in mir in red do konca volitev. Levčarska »Populaire« in »Ouvrier« pišeta, da so se socialisti odločili za ta sklop zato, ker so se baje ognjeni križi odločili za to, da bodo v četrtki izvedli državni udar.

Melioracija naše zemlje

Ljubljana, 26. novembra.

Med važna narodnogospodarska vprašanja spada tudi melioracija zemljišč, to je urejevanje plodonosne zemlje. V naši državi je vse polno prilik, da se taka melioracija vrši v velikem obsegu, saj imamo vse polno velikih močvirij, močvirnatih ozemelj, deročih rek, ki odnašajo plodno zemljo. V času, ko prebivalstvo države nima nobene možnosti za izseljevanje, pa tudi, ko industrija in obrt ne moreta napredovati, je nujna dolžnost države, da pripravi kmečkemu narastaju nove zemlje, ki nudi družinam sicer skromen, toda zanesljiv obstoj. Narava je naši državi dala mnogo prilik za pridobivanje nove zemlje, mnogo je še močvirij po Banatu, v Bosni je na pr. Livanjsko polje, osušiti bo treba nekoč Skadersko jezero ter ga pretvoriti v plodno žitnico Črne gore, po drugih pokrajinah so velika močvirja, ki jih je treba osušiti, mnogo rek je treba urediti. Tudi Slovenija, ki ima toliko kmečkega narastaja, je nujno potrebna melioracijskih del. Tu imamo ljubljansko Barje, imamo reke Muro, Savinjo in druge, ki so potrebne regulacije. Državna statistika od prevrata pa do konca l. 1933 kaže, da je bila Slovenija na tem polju močno zapostavljena, dasi so bile tu najbolj ugodne razmere za ustvaritev plodonosnih razmer.

Do konca l. 1933 je bilo v vsej državi z melioracijami urejenega 1.213.140 ha zemljišča, od tega so zasebne vodne zadruge meliorirale 1.096.875 ha zemljišča. — Za ta dela je država prispevala 30.889.247 Din, od česar je dala vodnim zadrugam podpore 12.950.860 Din. — Zasebni interesi in druge ustanove so dale 758.821.692 Din, od česar so vodne zadruge prejele 727.632.807 Din.

Slovenija je pri teh zneskih le malenkostno udeležena. Melioriranih je bilo v Sloveniji skupno 5145 ha, od tega po vodnih zadrugah 2763 ha. Država je prispevala skupno 837.897 Din, od tega vodnim zadrugam 514.236 Din, zasebni interesi

so prispevali 655.031 Din, od tega vodnim zadrugam 274.615 Din.

Levi delež pri melioracijskih delih je odnesla donavska banovina, ki je porabila skoraj 85% vseh stroškov, kolikor jih v državi izdamo za melioracijska dela. To kaže, da je v Vojvodini zemlja dovolj rentabilna, ker se vanjo še vedno spleča investirati velike vsote, drugič pa, da to pokrajino država podpira najbolj. V donavski banovini (všteto je tudi področje mesta Beograda) je bilo v prvih petnajstih letih po vojni melioriranih 702.064 ha, ali 7002 km², kar predstavlja skoraj pol Slovenije. Država je za te melioracije prispevala 10.308.480 Din, od tega vodnim zadrugam 6.380.429 Din, zasebni interesi 403.355.076 Din, od tega vodnim zadrugam 446.564.403 Din. — Pomembna je le še savska banovina, kjer je bilo reguliranega 467.544 ha zemljišča (nad četrtino Slovenije), kar je veljalo okoli 94.000.000 Din, torej sorazmerno mnogo manj, kakor v Vojvodini.

Vodnih zadrug je v državi 123, od teh v Sloveniji 9, v donavski banovini 75, v primorski 15, v savski 8, v drugih banovinah pa manj.

V 15 letih je bilo v državi zgrajenih 1978 km nasipov, od tega v Sloveniji 73 km, v donavski banovini z Beogradom vred pa 1331 km, kanalov v državi 7499 km, od tega v Sloveniji 700 km, v donavski banovini 4600 km, v savski pa 1923 km, črpalki sta bili v državi 102, v Sloveniji nobena, v donavski banovini 85, v savski 15, v drinski 2.

V načrtu je še melioracija okoli 800.000 ha zemljišča, od tega v Sloveniji okoli 70.000 ha. Proračuni za melioracije tega zemljišča znašajo 174.000.000 Din, od tega bi odpadlo na Slovenijo okoli 11.500.000 Din.

Tudi glede melioracije zemljišč pričakuje Slovenija, da jo bo država bolj upoštevala kakor doslej, zlasti, ker je pri nas zemlja zaradi gostote prebivalstva mnogo bolj zaželená in je tudi vedno bolj izrabljena kakor v katerikoli drugi pokrajini v državi.

Kočevarji na robu propada

Da spoznamo pravi položaj Slovencev na Kočevskem, si moramo ogledati najprej gospodarsko stran naših in kočevskih ljudi. Gospodarstvo je merilo in temelj vsakega kulturnega in narodnega razmaha. Ker se pa stanje vsakega gospodarstva spreminja, ne bo odveč, če pogledamo, kako je s to zadevo bilo pri nas v bližnji preteklosti in kakšno sliko nudi v sedanjosti.

V večini je ta del zemlje hribovit kraški svet (ponikalnice in kraške jame), nekaj ravnine je v smeri od Kočevja proti Starem logu, nekaj okoli njega, največ pa je razmeroma ravnih tal na južni strani Kočevja, ki sega do več visokih gričev in vrhov, ki so največ porasli z lepimi gozdovi.

Plodna zemlja je težka slovata, deloma apnenno peščena, ali pa je prav plitva in močvo pomešana z apnenčevim peskom. V nizavah uspevajo skoraj vse kmetu potrebne kulture, na višje ležeči zemlji žita sploh ne uspevajo ali pa zelo slabo in je uspeh selva, ne oziraje se na običajne njime, vedno dvomljivo. Največ se seje korusa različne vrste, ki je poleg krompirja glavna hrana prebivalstva. Če pridenemo še fižol, nekaj zelja, pa smo opravili s tem, kar večino prebivalcev preživlja. V splošnem pa zemlja tudi tega živeča ne dá dovolj, posebno v hribovitih krajih, kjer je sicer dovolj zemlje, a malo obdelane, za polja primerne.

Zemlja se že od davna zelo primitivno obdeluje in se ne izsili iz nje niti to, kar bi mogla dati, kar pa je deloma razumljivo, če pomislimo, da zemlja ni bila še desetletja nikomur edini vir za življenje. Kakor pa so nastajale druge možnosti za preživljanje, tako se je vedno bolj opuščalo kmetovanju, ki je premalo nosilo.

Pred desetletji je bila živinoreja na znatno višji stopnji, kakor je danes. Posamezne vasi so gojile po sto in več glav živine, danes nekatere komaj po dvajset. Le v nekaterih krajih goje še nekaj ovac, drugod se je že pred leti opustila ovčereja, četudi so kraji za to primerni. Dotok dohodkov je bil od drugod dovolj močan, opustila se je ta panoga kmetijstva, ki človeka sicer ne obogati, a ga pošteno redi.

Sadjarilo se je brez načrta, sadilo vse, kar je prišlo pod roko. Tudi ni bilo pravega zanimanja, ker od sadja ni nihče pričakoval kaj prida. Sadilo se je le za domačo porabo, vse, da je le sadje bilo. Redki so mislili tudi naprej, ter sadili in gojili sadno drevje in pridelovali sadje po zahtevah sadnega trga. — Da so kraji primerni za mnoge vrste sadja, smo videli na sadrski razstavi v Kočevju. Videli smo nepričakovano lepo sadje z našega konca, ugotovili pa tudi, da ima posameznik mnogo sort, a vsake le za košaro in le malo.

Nekako do leta 1930 je tukajšnji kmet največ dobil iz gozda. Par dreves je prodal, pa je imel denar. Prodajal se je les raznih vrst in razsežnosti. Kdo naj prešteje vozove, ki so prevozili tisoče in tisoče kubikov lesa za milijone. Kdor je le gibal, je dobro zaslužil. Koliko vagonov oglja se je natovorilo, kdo naj to ve, saj so pred petimi leti po naših gozdovih še gorele številne kope, kjer so imeli ogeljarji lep zaslužek. — Na tisoče železniških pragov se je stesalo tu pri nas. Napenjal se je človek in živina, svetli novci so se podajali iz rok v roke, le malo se jih je shranilo za črne danes.

Malo domačij je, ki bi ne imele svojcev v Ameriki. Ti so pošiljali dolarje, ki so našli še eventuelne luknje v gospodarstvu. Za praznike, za god in manj pomembne dni so prihajali čez lužo, z njimi težki zavoji obleke in blaga. Kmetiška noša je dilaša po Ameriki, deloma še danes.

Znano krošnjarstvo je donosalo zlata in srebra. Več mesecev so možje bili v tujih deželah, na jesen ali pomlad so prišli in pretresali kovance v žepu. O bajnih vsotah vedo povedati.

Da pa ne bo kdo preveč obojalo, češ, kam je šlo vse to bogastvo, moram povedati svoje prepričanje, da se je tem vsotam marsikje pripisala kaka ničla. Res pa bo, da so prinesli toliko, da je družina brez težav prebila čez čas, ko domača kašča ni imela kaj nuditi.

Ljudstvo se spominja tega, spominja se časov, ko je moglo živeti brez pomankanja. Če hodiš po teh krajih, se moreš o tem kmalu prepričati, saj so pogovori o časih, ki so bili, na dnevnem redu.

Pripovedujejo ti o vseh mogočih dogodkih. Teh pogrešajo in brez njih niti živeti ne umejo. Zato pa je današnji dan tem težji.

Prišla je s severnimi vetrovi suša, v gozdih so se začeli sušiti sokovi, vedno manjša je bila vrsta voz natovorjenih z lesom, dokler niso skoraj izostali. Svetlosvi stebri dima z gorskih reber so izginiti, zadnje kaplje je osušilo lansko sonce. Zujavil rok in pretegnjenih mišic so se vrnili ljudje v svoje domove.

Tam daleč za morjem se je nekaj zrušilo, streslo na tudi pri nas. Dolarji so izostali. Marsi-

kje se je zganilo in le nemi pogledi pričajo o bojazni za bodočnost.

Krošnjarski koš je postajal vedno težji, vedno dalj so se držali možje v tujini, vedno manj jim je ostajalo za svoje. Tretji vir je usihal in skoraj usahnil.

Ljudstvo se je znašlo pred neznanim. Vse je odpovedalo, ostala je le zemlja, zemlja, ki vseh, taka kot je danes, preživljati ne more, še manj pa nuditi prejšnjim časom podobno življenje. — Prišli so iz kmečkega življenja, treba jih je vrniti zemlji, na kateri so. Treba jih je približati zemlji, katero so predniki pred sto in morda več leti zapustili. Treba jim je pokazati in povedati, kje raste kos kruha in dinar za davek. Koliko njih in njiv bi moglo še nastati, kako polni bi mogli biti hlevi in vsaj mnogo bolj polne shrambe, in še in še, da bi rasla od kamna do kamna palača.

Ta del naše zemlje je od gospodarske stiske najbolj prizadet, zato mu je res treba pomagati, da bo mogel na dani zemlji človeku primerno živeti. Vse drugo (najnovejšo krošnjarjenje) pa je le blesk, da ne vidimo, kako po njem prihaja še večja stiska.

Veliko delo socialne ustanove

Občni zbor „Marijanišča“, društva za podporo brezposelnih služkinj

Že nad 30 let deluje v Mariboru Marijanišče, ustanova, ki sta jo z veliko skrbjo in ljubeznijo ustvarila dva že pokojna velika moža lavantinske škofije, škof dr. Napotnik in njegov stolni dekan dr. Križanič. Skrbna ustanovitelja sta pri tem imela pred očmi gmotno podporo brezposelnih in starih obnemoglih služkinj, a tudi dušni blagor deklet, ki prihajajo v mesto služiti. Brezposelnost, zapuščeniost in še celo revščina so tolikokrat krive, da začne iti pot mladege dekleta navzdol, v propast. Zato sta pa blaga, za časovni in dušni blagor mladih duš vneta moža osnovala društvo Marijanišče, da bi dekleta ob času brezposelnosti imela streho, oskrbo, a tudi varno zavetje pred nevarnostmi, ki se nastavljajo mlademu dekletu posebno v mestu. In tako vrši Marijanišče že nad 30 let to svoje. Lepo delo med našimi služkinjami, izmed katerih mnoge s hvaležnostjo priznavajo, da je bilo Marijanišče njihova rešitev.

Kako je Marijanišče v preteklem letu vršilo to svojo važno socialno nalogo, je pokazal letni občni zbor, ki je bil preteklo nedeljo, dne 24. novembra. Poročila odbornikov so pokazala sledeče delo: Marijanišče daje v hiši v Gregorčičevi ulici 18, ki pripada ustanovi pokojne Ane Fridl za stare služkinje, in ki je od l. 1929. v upravi Marijanišča, stalno brezplačno stanovanje in kurjavo 6 služkinjam, ki jih določi mariborska mestna občina. Razen teh 6 stalnih pa je v preteklem letu pod Marijaniško streho bilo sprejetih 420 služkinj, nekatere za daljši čas, druge za krajšo dobo, da so zopet dobile službo, tako da je bilo oddanih 2100 prenočišč. Kakor določajo društvena pravila, so bila prenočišča po kolikor mogoče nizki ceni, okoli 300 pa jih je bilo zastoj. Ravno tako so dobile služkinje, če so želele, tudi hrano po kolikor mogoče nizki ceni. Službi je bilo posredovanih 120, največ v Mariboru, nekaj tudi v Zagrebu in v Beogradu ter nekaterih drugih krajih. Kakor učni skušnja, so gospodinje navadno prav zadovoljne s služkinjami, ki jih priporoča Marijanišče, a tudi služkinje z gospodinjami. Društvo bi rado svoje delo vršilo v večjem obsegu in bi rado dajalo prenočišča in hrano še ceneje, a žal tega ne more, ker so prispevki iz članarine (10 Din letno) in iz prostovoljnih darov le malenkostni — 1700 Din v preteklem letu — in si mora društvo z lastnim gospodarjenjem preskrbeti potrebna sredstva za davek, za popravila v hiši, za nakup in popravilo perila, za osebje itd. Zato bi zopet opozorili na to važno socialno ustanovo. Čim večje umevanja in podpore bo našla, tem lažje in v tem večji meri bo lahko vršila svojo nalogo, pa tudi vodstvo bo lahko izvršilo načrte, s katerimi se bavi. Vabimo tudi služkinje same, da podprejo to ustanovo s tem, da postanejo v čim večjem številu članice Marijanišča in posebno še s tem, da opozarjajo svoje tovarišice, ki so brez službe, na Marijanišče. Koliko deklet se v času brezposelnosti potika bogve kje in zahaja bogve kam. Pa ne bi bilo tega treba, ko bi jim kdo v tem času pokazal pot v Marijanišče. Tam bi dobile začasen dom in najbrž tudi primerno službo. Prosimo tudi dušne pastirje in društva

Msgr. Ivana Rotnerja zadnja pot

Škale, 25. novembra.

Blatne ceste so v ponedeljek dopoldne vodile ogromne množice v Škale. Toda ponedeljkova slika in okrog cerkve ni bila podobna onim, ko so se zbirali ponosni farani okrog svojega župnika in dekana g. Rotnerja ob raznih slovesnostih, ob novih mašah, ki so jih peli Rotnerjevi gojenci, ob proslavah farnega patrona itd. V ponedeljek so vsele s stolpa cerkve in drugih hiš črne zastave, v črno oviti ljudje so obkrožili Škale, njihov župnik in dekan pa se je poslavljaj. Slovo je težko. Zato sta na obrazih množice zagospodarila trpka bolest in bridko spoznanje: msgr. Rotner odhaja za vedno.

Na pogrebne svečanosti, ki so se pričele ob 10 dopoldne, so prišli ljudje tudi iz drugih krajev Štajerske, kjer je pokojni kdaj služboval. Prišlo je nad 50 njegovih sobratov-duhovnikov, med njimi stolni kanonik in naddekan dr. Mirt, konjiški arhidijakon g. Tovornik, msgr. Vreže, dekanjski upravitelj g. Potokar, gvardijan o. Ladislav, dekana g. Presker in g. Žagar in drugi, oblast sta predstavljala okrajni načelnik dr. Hraševac in predstojnik sodišča g. Poločnik. Pred župniščem so zapeli pevec žalostinko, godba je zaigrala, na kar je dekan Rotner poslednjič nastopil pot v cerkev. Po odpetih psalmih je stopil na prižnico msgr. Vreže, pokojnikov sošolec in sedaj edini še živeči duhovnik Rotnerjevega letnika v bogoslovju. V občutenih besedah je slavil rajnega plodno življenjsko pot. Po maši se je razvil ogromen žalni sprevod na pokopališče. Za šolsko mladino so stopali gasilci, farani in duhovščina. Ob odprtem grobu se je v imenu knezoškofa poslovil g. naddekan dr. Mirt, ki je naglasil, da Rotnerjeva smrt ni zasekala vrzeli samo Šaleški dolini, temveč celi škofiji. Sledili so govori zastopnikov domačih organizacij, potem pa so padle na krsto prve grude. Dekan msgr. Rotner je pokopan, spomin na njega pa bo ostal trajen.

Lastniki lovišč za svoje pravice

Maribor, 26. novembra.

Danes dopoldne se je vršil v klubski sobi hotela »Orel« sestanek lastnikov zasebnih lovišč iz vse Slovenije. Sestanek je bil zelo dobro obiskan ter je bila soba nabito polna. Sklicala ga je pripravljali odbor ter so poročali razni govorniki, med njimi posestniki Ivan Perko iz Kamnice, Janko Urbas s Slemenca, Viktor Glaser iz Ruš, Marinc in drugi. Zlasti obširno in izčrpno je obravnaval preče vprašanje zasebnih lovišč Ivan Perko, ki je med drugim navajal:

Slovenski kmetje so si že leta 1848. z osvoboditvijo od graščinskega gospodarstva pridobili pravico lastnih lovišč za zemljišča v izmeri od 115 do 200 ha. Ta pravica tvori sestavni del zemljišča ter je privatna lastnina, preko katere ne more tudi sedanji lovski zakon. Zakon o lovu je nesocijalen, ker jemlje le malim in pušča velikim. Pomisliti je treba, da je prizadetih 285 lastnikov zasebnih lovišč v Sloveniji, ki so po večini gorski kmetje, katere itak udarja še gospodarska kriza. Z odvzemom pravic do lastnega lovišča se občutno zniža tudi vrednost posestev. Vedeti je treba, da je vsako posestvo v izmeri 200 oravov brez lastnega lovišča vsaj za 200.000 Din manj vredno. Pri 285 posestvih v Sloveniji bi znašal tedaj odpadek zaradi zmanjšane vrednosti 56.600.000 Din. Ti posestniki niso kaki priseljenci! Kdor pozna zlasti zgodovino severne meje, vidi, da so to sami kmetje, ki že stoletja žive na svoji grudi, ki so bili vedno oni branik, ki nam je ohranil slovenski življenjski prenapetost. Z ogromnimi žrtvami in silnimi naporji so morali braniti svojo posest, ki z večjim poštrevanjem in podjetnostjo so kupovali Nemcem posestva ter jim trgali iz rok sredstva za pomembne naše zemlje. S kolikim hrepenenjem so ti ljudje čakali na narodno državo in s kakšnim navdušenjem so jo sprejeli, sedaj pa vidijo, da se jim kratijo pravice, ki jih ni niti tujec poskušal odvzeti. Lastni lovi so bili ponos naših kmečkih gospodarjev. Poleg narodne zavednosti pa je našemu ljudstvu zlasti ob meji še danes potreben v prvi vrsti ponos, saj bi vsak sklonjen vrat na tej ogroženi postojanki pomenil zopet novo podlago tujčevi peti.

MEDKREMO IN KREMO JE RAZLOČEK!

So dobre in slabe. Za Vašo kožo je najboljša komaj zadosti dobra. Elida Ideal krema Vam pomore kakor nobena druga, da ste negovani, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica“ majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepa.

NOVA
ELIDA
IDEAL
KREMA

BREZ MAŠČOBE
in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Občni zbor sorodnikov

Na članšč pod gornjim naslovom smo prejeli:

1. Ni res, da je zastopnik »Njive« na univerzi kljub dani besedi, da ne bo napadal ne katolikov, ne kako drugače žali svetovnega nazora svojih katoliških tovarišev, govoril o Vatikanu, kakor da je zadnje pribežališče vsega fašizma, militarizma in najhujših krivic, nego je res, da je zastopnik »Njive« dal in držal besedo, da ne bo omenjal Vatikana ter je iz »Politike« (št. 9845 z dne 17. okt. 1935, str. 2, stolpec 4, zadnji članek ter št. 9896 z dne 7. nov. 1935, str. 4, stolpec 2, članek »Ratobornost talijanskih biskupov«) citiral o zadržanju nekaterih italijanskih škofov do italijansko-abesinske vojne. 2. Ni res, da je zastopnik »Njive« Sovjetsko Rusijo poveljeval in slavil kot živo pravico in zatočišče vsega blagostanja in sreče, nego je res, da zastopnik »Njive« Sovjetske Rusije v svojem govoru sploh ni omenjal. — Akademski agrarni klub »Njiva«, univerza, Ljubljana, Kerenčič Jože, a. r., tč. predsednik.

Naše dijaštvo

Akademiki, kongreganisti, drevi je naš sestanek Kongregacija Marijinega Oznanenja ima ob 29.15 cerkveni sestanek v hiši kapelci oo. frančiškancev. Kongregacija Krstnice apostolov pa ima ob 30. izven-cerkveni sestanek s predavanjem o aktualnih američkih okrožnicah »Casti connubii«, v navadnih prostorih Zrinjakega c. 9. Pridite polnoštevilno, tovariši! — Valjčič — Profokta.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 27. novembra: Virgilij, škof; Bernardin Foški.

Osebnosti

Izpit so napravili za čin akt. peh. majorja kap. I. razr. Anton Lovrič; za čin akt. topn. majorja kap. I. razr. Oton Čuš; za čin akt. inž. majorja kap. I. razr. Svetozar Ribar; za čin akt. inž. kap. II. razr. poročnik Vladimir Predavec in za čin rez. peh. kap. II. razr. rez. peh. poročnik Ivan Fiala.

Poročil se je 25. novembra v župni cerkvi v Čadrami pri Oplotnici g. Kovač Jožef iz Zg. Zreč z gđ. Ano Leskovicarjevo iz Pribove. Bilo srečno.

Kaj premišljuje gospa Ivanka?

Novo perilo stane veliko denarja, ki ga vsak ne premore. Toda lepo belo, duhteče in trdno perilo ima pa lahko vsak. Saj terpeninovo milo Zlatorog pere vsako tkanino tako prizanesljivo, da traja dolgo vrsto let. Pri tem pa ga tako temeljito očisti vsake nesnage, da je kar veselje. Iz njega kar duhti po snagi in svežosti.

Zlatorogovo TERPENINOVNO MILO

Planinska kočja na Kureščeku. Dolenjska je v tujkoprometnem pogledu najbolj zaostala. Vzrokov je več kot preveč in pozna jih vsak, kdor količaj pozna ustroj našega prometa. Da pa je tujski promet za naše klavno gospodarstvo neizbežno potreben, naglašajo danes vsak, komur je pri srcu vsa pisanost slovenske lepote, naših gora, brd in ravnin. Zimski sport je v zadnjih letih dosegel tako obsežen in razveseljujiv razmah, da se ne zadovoljuje več s točkami, ki jih je razkrilalo v svet smučarsko navdušenje. Hoče se smučarjem novih svetov in novih odkritij. In prav Dolenjska, ki je bila do sedaj »neodkrita dežela«, ima postojanke, ki bi jih bil zavidal ostali svet. Med takimi je ena najlepših Kurešček s svojo višino 833 m. S postaje Skofljice je 14 km hoda, to po brdih, goličavah, ki so za smučarja nadse idealni. No, in Kurešček dobi v kratkem, morda že sredi decembra, svojo planinsko kočjo, ki bo smučarjem nudila streho, zabavo in okrepčilo. Lastnik kočje je začel z akcijo s pravim turističnim idealizmom in bo kočjo oskrbovala na principih solidnosti in smučarskega tovarštva. Hvalvredno pa je dejstvo, da se s tem začne orati ledina tuiskega prometa tudi na Dolenjskem.

Volitve esen — Lutz

Cenik: Tovarna Lutz-peči. Ljubljana — Šiška

— Popusti na železnici. Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«) v Ljubljani nam sporoča: Ministrstvo železnice dovoli polovično vožnjo na državnih železnicah: a) za skupščino društva treznosti v Beogradu 7.—8. decembra. Olajšava velja od 5. do 10. decembra; b) za skupščino Zveze lovskih združenj v Ljutomeru, 8. decembra. Olajšava velja od 5. do 11. decembra; c) za skupščino Jugoslov. nogometnega saveza v Beogradu, 15. decembra. Olajšava velja od 12. do 18. decembra. Dalje nam sporoča Zveza za tujski promet, da je od 15. novembra ukinjen promet lokalnih parnikov na progi Beograd—Zemun. Tretji razred na parniku »Princess Olga« je popolnoma prenovljen. Cene ostanejo iste.

Če hočeš vesel,

čvrst in zdrav biti,
moraš redno

Naš Čaj piti!

— Lažimedicinec obsojen na 8 mesecev. Pred malim senatom v Ljubljani je bil večeraj obsojen na 8 mesecev strogega zapora in v izgubo častnih državljanških pravic za 3 leta 32-letni zobotehnik Ferdinand Svelc, rodom ljubljancin, ker je lani konec septembra odpravil plod neki ženski. Svelc ima kaj burno življenje za seboj. Nagnjen je k pustolovščinam in se rad izdaja za medicince. Natakariči P. ki mu je za operacijo plačal 600 din nagrade, je pravil, da študira medicino in da postane kmalu doktor. Svelc je imel pred leti mnogo opravka pred ljubljansko poroto, kjer je bil obsojen zaradi raznih pustolovščin na daljšo ječo. Svelc je tajil, da bi bil on tisti, ki je odpravil telesni plod in je navedel svoj alibi, češ, da je bil takrat na planinah. Za priči poklicani mati in sestra pa sta ga pustili na cedilo. Nande je hotel sodišče nalagati, da ima večje študije. Ima v resnici dva razreda realke.

Kjer nimajo Petanjske Slatine
tam slabo se počutite!

— Reven kat. akademik, ki bi rad podrobneje študiral filozofijo in sociologijo, pa si ne more dobiti za študij potrebnih knjig, predvsem dr. Ušeničnikovega Uvoda v filozofijo I. in II. del in njegove Sociologije (hvaležen bi bil tudi za druge filozofske in socialne knjige, zlasti nemške), se priporoča onim, ki te knjige imajo, pa jih ne rabijo, da mu jih podarje ali posodijo.

Stavka v rudniku »Stanovsko« končana

V severnem delu občine Poljane leži rudnik »Stanovsko«, ki hrani v sebi obilo rjavega premoga dobre kvalitete. V tem rudniku rudarji niso bili organizirani. Da dosežejo svoje pravice, so sklenili, da se organizirajo. Na sestanku je bil izvoljen šestčlanski odbor. Dne 15. t. m. pa je vodstvo rudnika odpovedalo službo vsem šestim članom pripravljalnega odbora. Nato so vsi rudarji, in sicer 118 po številu, stopili v stavko. O tem dogodku je bila obveščena Zveza rudarjev in Delavske zbornice, kakor tudi okrajno načelstvo. Vešil se je pred nekaj dnevi sestanek v hotelu Mahorič, katerega so se udeležili okrajni načelnik za Maribor d. br. dr. Šiška Janko, tajnik »Zveze

rudarjev Jugoslavije g. Arh Jurij in zastopnik Delavske zbornice g. Golmajer Jože. Prišlo pa ni ta dan do nobenih pozitivnih zaključkov, ker je bil lastnik rudnika zadržan. Končno pa je prišlo po dolgih razpravah do sporazuma. Podjetje se zaveže, da sprejme odpustitve. Obojestransko se pristane na to, da se iz predmetnega gibanja ne izvaja nikake posledice. V službu, da bi bilo podjetje primorano skrajšati obratovanje v rudniku, se ne bo zmanjšal stalež delavstva z redukcijo posameznih delavcev, ampak se bo sporazumno z delavskimi zastopniki določilo skrajšanje delovnega časa. Podjetje se tudi zaveže, da bo uveljavilo vse, da se vrši izplačilo zapadlih mezd v po zakonu določeni obliki in roku. Na podlagi sporazuma se je začelo z rednim obratovanjem v torek, dne 26. t. m. ob 6 zjutraj.

Liubljana

— Izmed naših kulturnih delavcev so slovenski časniki mnogo premalo upoštevan. Kulturna stopnja naroda se kaže tudi v razvojni višini časnika. Toda časnika se lahko ugodno razvija le, ako imajo časniki na svoji strani javnost, ki razume tudi njihove stanovske težnje. En dan v letu posveti Ljubljana našim časniki na njihovemu koncertu, kjer se vedno manifestira naša visoka glasbena kultura. Tudi letos bodo Ljubljančani posvetili temu koncertu in časniki na svojo pozornost in razumevanje, zlasti še, ker je koncertni program izredno lep.

KINO Danes
ANNY ONDRA kot
Mala Dorrit

Nepozaben film po nepozabnem romanu Charlesa Dickens
Dela, polno preproge, a nadre celovečrje vsebine in genijevosti
Predprodaja vstopnik od 11—12.30 in od 15 ure dalje

— Škratinka in davica. V zadnjem času se pojavlja v Ljubljani v več primerih davica in škratinka in to v kljub vsem sanitarnim preventivnim ukrepom. Tekom preiskav in poizvedovanja je mestni fizik dognal, da ležijo otroci, ki so oboleni za angino, doma ter da starši ne kličejo zdravnika v svrhu ugotovitve bolezni. V tem je vzrok, da so ti dve bolezni širita, kajti angina je čisto le zabetek ene izmed teh dveh nalezljivih bolezni. Često pa poteka tako davica kakor škratinka tako neizrazito, da laik nikakor ne more ugotoviti značaja bolezni. Otroci, pri katerih poteka nalezljiva bolezen tako milo in sicer neopazno, okužujejo neizolirani, ostale otroke. Zaradi tega je nujno potrebno, da pokličejo starši, čijih otrok je obolen za angino, zdravnika, ter tako podpirajo oblast v zatiranju nalezljivih bolezni.

— Šesti prosvetni večer v Trnavem bo danes posvečen spominu na državni praznik. Predaval bo ob sklopih slikah g. župnik F. S. Finžgar: Slovenec-državljan. Vljudo vabimo.

— Predavanje priv. doc. dr. Vladimira Murka. Kakor smo naše študente že obvestili, bo priredila Jugoslovensko-čehoslovaška liga v Ljubljani letos razna predavanja. Kot prvi bo predaval priv. doc. dr. Vladimir Murko o tem: »Gospodarski napredek Slovaške in Podkarpatske Rusije v dobi 15 let obstoja Čehoslovaške republike«. Predavanje bo dne 28. t. m. ob pol 9 zvečer v dvorani restavracije »Zvezda«, pritrilje, desno. Opozorjamo našo javnost na to predavanje z izrecnim poudarkom, da je predavanje pristopno vsakomur. Če tudi ni član Jugoslov.-čehoslov. lige ter da je vstop prost. Oseba predavatelja nam nudi najboljše garancije, da bo predavanje vsestransko poučno in zanimivo, posebno ker ga bo spremljalo 120 diapozitivov.

Sveže ščuke 6 dinarjev kg danes na stojnici OGRINC, Pogačarjev trg

— Modno Revijo v Trgovskem domu od 30. novembra do 4. decembra ob 16 in pol 21 mora vsakdo videti. Podočelski krojači in šivilje izpolnite svoje znanje.

— Zastoj morete dobiti kompletno najmodernejšo opremo za spalnice, jedilnice ali kuhinje, najfinišne damске in moške plašče, obleke, čevlje itd., ako kupite srečno obrtniške loterije. Ta loterija se prireja izključno samo zaradi tega, da se poživi domača obrtniška delavnost in zaposli čim večje število obrtnikov in delavcev, kajti vsi izkupiček za srečke se bo uporabil za nabavo prvovrstnih, sodobnih in praktičnih dobrot, katere bodo izdelali naši domači obrtniki. Zato mora biti načelo vsakega: podpirati domačo delavnost! Le tako bomo zagotovili sebi in svojemu bližnjemu stalno zaposlitev in boljše hodočnost.

— Predavanje v Mostah o Abesiniji bo drevo ob 8 v Ljudskem domu imel slovenski pisatelj g. Mirko Javornik. Pridite pogledat lepe skulpture slike in poslušat napeto predavanje mladega pisatelja, ki je sam prepotoval že mnogo sveta.

— Zahvala. Proslava 60-letnice obstoja šole na Grabnu je bila predmet zanimanja velikega dela naše javnosti ter je v moralnem in materialnem oziru zaključena z najlepšim uspehom: zato izroka podpisano upravitelstvo najlepšo zahvalo g. županu dr. Ravnarju, podžupanu g. Jarecu, direktorju mestne elektrarne g. Soncu, ravnatelju mestne vrtarije g. Lapu, šefu gospodarstvene urada svetniku g. Čehunu, neumorno delavni železničarski godbi »Sloga« in njenemu kapelniku mag. svetniku g. Svetlu, vsem gospodom bližnjim učencem, cenjenemu občinstvu, zlasti onem, ki šolskega okoliša ter zg. iz Trnovega in

Zapeka, lenivost črev

sia večkrat vzrok mnogim boleznim. 2—3

ARTIN-DRAŽEJE

Dr. WANDERJA

vzele zvečer, omogočajo zjutraj lahko izpraznjenje.

Dobe se v vseh lekarnah v škatli po 12 dražej Din 8—

in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50.

Oglas reg. pod št. br. 22113/33.

Krakovega za veliko pozornost in zanimanje, s katerim so spremljali potek šolske slavnosti. — Upraviteljstvo se nadalje zahvaljuje trnovskemu župniku g. Fr. S. Finžgarju za idejno globok in slavnosti prikladen cerkveni govor, g. K. Kačarju iz Trnovega za sodelovanje pri proslavi, g. Poriziju in gđ. Luciji Petelinovi za lepe in prihodne pesmi, g. Lipahu Fr., voditelju »Matevževga strica«, in vsem, ki so pripomogli, da se je 60-letni jubilej mogel proslaviti na način, ki odgovarja načelom sodobne socialne vzgoje in poka našega naraščanja. Nabrani darovi se bodo uporabili za šolske potrebščine revnim učencem. V Ljubljani, 26. novembra 1985. — Upraviteljstvo.

— Pesei meso. V sredo, dne 27. novembra, bo na prosti stojnici mestne klavnice ob 3 popoldne javna dražba 158 kg svežega zarubljenega mesa po znižanih cenah.

— Kino Kodeljevo igra danes po znižanih cenah »Pesem Orijentac z Ramonom Novarom.

— Okoliške gradbene zadeve prenešene na Ljubljano. Gradbeni urad mestnega načelstva je v glavnem že izvršil prevzem vseh agend in spisov v pogledu gradbenopravnih zadev. Okoliške občine drugače še poslujejo v raznih lokalnih zadevah, v kolikor se tičejo njih lastnega proračuna. Gradbeni urad pa sedaj že deluje tudi v okoliških občinah, kar se tiče stavbnih komisij, stavbnih dovoljenj, uporabljenih dovoljenj in drugih gradbenih vprašanj. Gradbeni urad je zadnje dneve izvršil že več komisij. Opažati je, da se je zadnji čas v priključnih občinah razvila razmeroma živahna stavbna akcija. Tudi v mestu so bila izdana zadnji čas nekatera stavbna dovoljenja. Tako zidalo, odnosno bodo zidali: Inž. Fran Stig'it, upravitelj gozdne uprave kneza Aversperga v Kočevju, novo, enonadstropna hiša ob Ruski cesti, nasproti pivovarne Union. Stroški so proračunani na 460.000 din. Fani Gjuza gradi enonadstropno vilo za točnarsko vojnašnico v bližini tesarskega mojstra Ravnikarja. Stroški so računani na 150.000 din. Fran Marčič stanovanjsko hišo ob Izanski cesti. Stroški 80.000 din. Ana Goršičeva na Glinah visokopritlično hišo na tako zvanem Vaščeku. Stroški 110.000 din. V Zg. Šiški gradi trgovca J. Brkljač iz Prezida v bližini gorenske proge ob Aleševčevi ulici visokopritlično hišo. Stroški 140.000 din. V bližini šmartinske šole zida Josipina Pavlinova enonadstropno hišo. Stroški 120.000 din. Profesorka Vanda Wistinghausen gradi ob Povšetovi ul. enonadstropno hišo. Stroški 140.000 din. Hinko in Julka Uhlir visokopritlično hišo ob Poljski poti v Mostah. Stroški 80.000 din. V Štepanji vasi Iereb Karol visokopritlično hišo. Emigrantsko d. štvo »Tabore« dvigne svojo hišo na Viču ob Cesti na Brdo za eno nadstropje. Tam uživajo zatocišče in prenočišče emigranti iz Italije. Gradbeni urad je zadnji čas izvršil tudi več kolavdacij zgrajenih stavb.

— Tatvine psov v Ljubljani. Zdi se, da je v Ljubljani na delu podobna tatinska tolpa, kot jo je popisal v svojem »Švejk« Jaroslav Hašek; tatinska tolpa, ki se v glavnem peča s tatvino psov. Dan za dnem prihajajo na policijo tožbe, večkrat od resnih gospodov, največkrat pa od obhokanih dam, da jim je nenadno izginil njihov štirinogati ljubljencec, bodisi »Nero«, »Volke«, »Čuvaje ali podobnega imena. Le malokdaj se ti psi trgnejo h gospodarju. V Ljubljani je res mnogo ljubiteljev psov in tudi pasme so kolikor toliko čiste in lepe, zato je prav verjetno, da se je kakšna tolpa specializirala na tatvine psov ter jih odpravlja v druge kraje. Znano je, da je zlasti v Zagrebu, pa tudi v Trstu in v Avstriji pogosto vpraševanje po lepih, zdravih psih.

— Dva vlomna posajena. Grumovi v Mostah. Pot na Fužine 5, so bili ta mesec že dvakrat neprijetno presenečeni: v teku štirinajstih dni so njihovo stanovanje obiskali že dvakrat neznani vlomilci ter prevrli, to je dne 10. novembra, odnesli 1138 Din, drugič, dne 24. novembra, tudi na nedeljo, pa kar 4000 Din. Vlomilci so se v hišo spizgali obakrat, ko so bili domači v cerkvi. Grumovi so seveda ob tatvini naznanili policiji, ki je za vlomilce poizvedovala. Kmalu je ugotovila, da imajo neki moški v Mostah polne žepce denarja ter da neprestano popivajo in zapravljajo. Ljudje so se čudili, odkod tem moškim toliko denarja, ko je bilo vendar znano, da po navadi nikoli nimajo beliča. Uganko je sedaj razjasnila policija, ki je aretirala nekoga poročnega moškega in nekoga mladoletnika. Pri obeh je policija našla še okoli 2000 Din ukradenega denarja. Vlomilca sta že priznala oba vlom, policija pa še nadaljuje preiskavo, da bi še kaj več poizvedela.

— Električno kuhanje predvaja in poučuje mestna elektrarna ljubljanska vsako sredo ob 17 na Bregu štev. 8, pritrilje. Vstop prost.

Zagorje

Nov list. Še ta mesec izide prva številka novega nabožnega lista »Zagorski zvonovci«. Za list vlada veliko zanimanje — saj je pa tudi naročnina samo 10 Din. List bo izhajal mesečno in ga bo tiskala Mohorjeva tiskarna v Celju.

Nova trgovina. 28. t. m. otvoril v lastni hiši trgovino z mešanim blagom ugledni posestnik in gostilničar g. Melhior Košenina.

Novi grobovi. Umrla je na Lokah Marija Golob, rudarjeva vdova, stara 78 let. Istotam je po dolgi in težki bolezni umrl ugledni posestnik in gostilničar Franc Rakar v 67. letu starosti. V Toplicah je pa umrl Janez Oražem v 81. letu starosti. — Naj v miru počivajo!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Igrokazi s samo ženskimi vlogami: Voč, Roka božja, Igrokaz v petih dejanjih, 10 Din; Tursi, Izgubljeni raj, dramatična bajka s petjem in tih dejanjih, 10 Din; Senica, Smri pravičnega, igrokaz v dveh dejanjih, 1 Din; Dekliški oder, II. zvezek: Pastorka, drama v petih dejanjih, Sestri, božična slika v enem dejanju, Zivela telovadba, veseloigra v enem dejanju, 12 Din; Dekliški oder, IV. zvezek: Za srečo, igra v treh dejanjih, Angela, božična igra v petih slikah, Ure na razpotju, slika na starca leta dan, Pamet jo je srčala, burka v treh dejanjih, Kakor vidite, veseloigra v štirih dejanjih, 16 Din; Dekliški oder, V. zvezek: Sv. Elizabeta, igra v petih dejanjih v proslavo jubileja sv. Elizabete, 7 Din; Dekliški oder, VI. zvezek: Zadovoljnost osrečuje, veselo-resna božična igra v enem dejanju, Grbavka, misijonska igra, Pred jasicami, božična igra v dveh dejanjih, 7 Din, Prisegami, igra v treh dejanjih, 10 Din. — Seznam iger je brezplačen.

Maribor

— Da ne bo mladina v nevarnosti. V Mariboru se je vršil te dni zdravniški pregled profesorjev in učiteljev na vseh srednjih, mešanih in ljudskih šolah. Pregledal jih je zdravnik-specialist, če ne bolehalo na odprti jetiki ter bi tako tvorili nevarnost za mladino v šoli. Preiskava je pokazala, da so vse učne moči v Mariboru zdrave ter nobena ne boleha na odprti tuberkulozi.

— Zupan Košakov odstopil. Dosedanji župan občine Košaki pri Mariboru g. Ivan Janžekovič, ki je tudi član nar. skopščine, je podal ostavko na svoje župansko mesto. Posle vodi začasnio njegov namestnik Cerinšek.

— Kontingentiranje banovinske trošarine. Mariborske gostilničarje bo zanimalo, da se namerava plačilo banovinske trošarine kontingentirati in sicer na ta način, da se bo od dosedanje ugovoljene količine alkoholnih pijač določila s primernim odbikom fiksna količina. Na podlagi tega se bo potem plačevala banovinska taksa za četrta leta naprej. V tem slučaju bi odpadla vsaka kontrola in pečatenje sodov v kletih.

— Smrtina kosa. V Pobrežju, Gubčeva ulica 22, je umrla zasebnica Franciska Krečič, stara 75 let. — V Krčevini je zadela smrt 48 letno soprogo strojevodje. Naj počiva v miru!

— Predavanje o komunizmu se bo vršilo v nedeljo dne 1. decembra v St. Petru v samostanski šoli na mesečnem sestanku prosvetnega društva »Skala«. Predava bogoslovni profesor dr. Aleksič iz Maribora.

— Lep jubilej je obhajal te dni v Hočah po celim Dravskem polju znani slikarski obrtnik g. Hinko Ortan: 25-letnico svoje obrti in 20-letnico srečnega zakonskega življenja. Vriemu možu častitamo!

— Krčanska ženska zveza ima v nedeljo dne 1. decembra ob 6. uri zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi svojo adventno cerkveno pobožnost s skupnim sv. obhajilom. Popoldne ob 5. uri sv. blagoslov z darovanjem. Sv. mašo daruje prevržen knezoškof dr. Ivan Tomažič. Člani in članice, vljudo no vabljeni. — Odbor.

— Ustanovitev foto-kluba. Pravila za mariborski foto-klub so že vložena. Upati je, da se bo lahko vršil ustanovni občni zbor že v prvi polovici meseca decembra. Člani se sprejemajo na prijavitelci, ki je v drogeriji Kane.

— Tovorni avto čez motor. Na Glavnem trgu sta trčila skupaj motociklist Franc Rojnik in neki tovorni avto. Rojnika je udarec k sreči vrzel precej stran, da ni prišel pod kolesa, ki so šla preko motorja. Zadolbi pa je kljub temu znatne poškodbe, ter so ga prepeljali v bolnišnico.

— Puška ni igrača. V Ivanjici se je igral 19 letni posestnik sin Anton Veberič s staro puško. Orožje se je sprožilo ter ga zadelo v dlan leve roke, ki mu jo je strel zdrobil. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

— Za mestne reveže je darovala trdka Josip Rosenberg na mesto venca na grob pokojnega industrijalca Wögererja znesek Din 200. Posnemajte. — Privatni nameščenci. Društvo zasebnih in trgovskih nameščencev ima jutri v četrtek zvečer v posebni sobi hotela Zamorc družabni sestanek. Vabljeni člani in prijatelji!

— Prenovitev v Šentpeterski cerkvi. Župnijsko cerkev pri St. Petru nize Maribora bodo prenovili. Renoviran bo zlasti glavni oltar.

— Glasbeniki-instrumentalisti. Danes, 27. vsi in točno. Hladek-Bolinski, ravnatelj subv. muz. šole Glasbena Matica.

— Strel na meji. V noči na torek je poskušalo več tihotapev prestopiti mejo pri St. Lju, zapazila jih je straža, in ker so bežali, uporabila orožje. Strel niso zadeli, pač pa so preplašili tihotape, da so pometaali na tla 8 kg saharina.

— Minirari in žagarji iz Maribora in okolice so imeli preteklo nedeljo zborovanje v restavraciji »Pri novem svetu«. Vodil ga je predsednik združenja Karol Ehrlich iz Pesnice, ki je rodel poročilo o stanovskih težavah in krizi, v katero je ta panoga obrti zametla. O davnih zadevah je poročal tajnik Okrož. odbora Julče Novak.

Celie

— O slovenskem misijonu v Bengaliji je predaval v ponedeljek zvečer v okviru prosvetnih večerov KPD v Celju g. Alojzij Demšar D. J. Na podlagi številnih in lenih »skriptičnih« slik je pokazal zelo pestro življenje v Indiji, posebno pa še v pokrajini Bošonti, kjer imajo naši misijonarji Slovenci svojo misijonsko postojanko. Za požrtvovalno delo naših misijonarjev v Indiji so kazali Celjani navadno mnogo zanimanja, a zato se čudimo povprečni udeležbi pri tem prosvetnem večeru.

— Za bengalski misijon v Indiji so darovali posamezniki po odhodu g. A. Demšarja lepe darove. Ako želi še kdo kaj prispevati, naj izroči denar g. prof. P. Kovarčiču.

— Dijakstvo in politika. Z ozirom na večerajšjo notico o omladinskem listu »Naša volja«, ki se razširja med srednješolsko mladino, smo dobili iz krogov staršev gimnazijskih diakov tudi opozorilo, da ima dijaška družina »Sloga« za svoje člane na razpolago več političnih časopisov. Kako se to strinja z disciplinarnim redom, nam ni znano. Ogledali smo si izvestja državne realne gimnazije v Celju za zadnja tri leta in ugotovili v poročilih o delovanju imenovanega društva, ki stoji pod nadzorstvom gimnazijskih profesorjev, da so bili dijakom v šolskem letu 1932-33 med drugimi na razpolago tudi sledeči politični listi: Jutro, Domovina, Nova doba, Politika, Pravda, Kmetički list. V šolskem letu 1933-34: Jutro, Domovina, Slovenski Narod, Nova doba, Politika, Trbuna, Kmetički list; v letu 1934-35: Jutro, Glas naroda, Politika, Nova doba, Domovina, Kmetički list K tej notici, mislimo, ni treba nobenega komentiranja.

— Slovensko pesništvo po Grčiji in Egiptu. Znameniti Akademski pevski zbor v Ljubljani je pod vodstvom svojega mojstra g. F. Marolta letošnje poletje s slovensko pesmijo naravnost triumfalno po Orijentu. O tem predmetu bo govoril na prihodnjem prosvetnem večeru KPD v Celju, ki bo v ponedeljek, dne 2. decembra, Celjan, akademik g. Julij Savelli, ki se je sam udeležil s parnikom »Kraljica Marija« te pevske turnee. Predavanje bodo spremljale skriptične slike. Popoldne bo pod okriljem Jadranske straže isto predavanje za šolsko mladino.

Gospodarstvo

Razvoj našega zavarovalstva

Zavarovalnice vršijo v drugih državah veliko bolj kot pri nas, tudi funkcijo zbiranja kapitala. Ponekod ne zaostajajo dosti za hranilnicami in bankami po moči zbrane kapitala in jim je vsled tega mogoče, da igrajo na trgu kapitala važno vlogo. Intenzivnost zavarovalništva je v naši državi manjša kot kje drugje. Vendar je pomen zavarovalnic v zadnjih letih, ko so drugi denarni zavodi ohromeli in za zbiranje kapitala ne pridejo v poštev, toliko večji, saj so edine denarne ustanove, ki jim kapitali še stalno dotekajo.

V naslednjem podajamo nekaj podatkov, ki se nanašajo na razvoj in na poslovanje zavarovalnic v naši državi tekom zadnjih petih let.

V življenjskem zavarovanju se je vsota zavarovanega kapitala, posebej navedeno za domače in posebej za tuje zavarovalnice, gibala sledeče (v milijonih Din):

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	1.727,2	2.066,4	3.813,6
leta 1932	1.864,3	2.128,8	3.993,1
leta 1934	1.639,5	1.854,2	3.493,7

Premije plačane v življenjskem zavarovanju pa so v istih letih znašale:

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	84,2	103,7	187,9
leta 1932	91,1	109,2	200,3
leta 1934	74,0	86,1	160,1

Tako razvoj zavarovane vsote, kakor tudi razvoj plačanih premij kaže, da se je obseg življenjskega zavarovanja občutno skrajšal. Tudi poslovanje zavarovalnic ni ostalo od krize neprizadeto. Za domače zavarovalnice ugodna pa je okolnost, da je obseg njihovega življenjskega zavarovanja padel v nekaj manjši meri kot pa pri tujih zavarovalnicah.

Izplačila v življenjskem zavarovanju so se gibala kot sledi:

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	13,3	19,7	33,1
leta 1932	17,8	24,5	42,2
leta 1934	17,7	18,6	36,3

Premijska rezerva zavarovalnic v življenjskem zavarovanju je, kot vidimo iz naslednjih podatkov stalno naraščala. Znašala je:

Naša zunanja trgovina v oktobru

Naš izvoz v oktobru je znašal po vrednosti (v oklepajih podatki za l. 1934) Din 493,5 (425,5) milij., zvišanje napram lanskemu letu znaša 15,97%. Od glavnih produktov, ki smo jih v oktobru izvozili, je bilo koroze 23.548 ton v vrednosti 25 milij. Din, fižola 15.488 ton za 13,3 milij., svežega sadja 15.488 ton za 29,1, suhih silv 4.294 ton za 22,5, 1.564 ton hmelja za 47,1, 2.525 konoplje za 18,2 milij., prašičev 26.682 komadov za 35,4 milij., drobnice 128.813 glav za 10,3, 2.395 ton svežega mesa za 28,1 milij., 778 ton jaje za Din 10 milij., drv za kurivo 76.692 ton za Din 64,4 milij., surovega bakra 4.400 ton za Din 39,2, razne rude 113.019 ton za Din 15,4 milij.

Uvoz v oktobru je znašal po vrednosti Din 395,3 (349,2), in je proti lanskemu letu višji za 13,21%.

Glavni uvozni predmeti so bili: 1.731 ton sirovega bombaža v vrednosti Din 23,1 milij., 1.324

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	278,6	251,6	530,2
leta 1932	328,3	306,2	634,5
leta 1934	408,3	436,0	844,3

Zanimivo je, kot kažejo gornje številke, da je premijska rezerva pri tujih zavarovalnicah od leta 1930 močnejše naraščala kot pri domačih. Kot smo pa videli, so tudi premije pri teh zavarovalnicah znašale več, dočim so izplačila bila sorazmerno manjša.

V elementarnem zavarovanju, od katerega obsega požarno zavarovanje skoro 80 odstotkov, potem pride jamstvo in nezgodno zavarovanje, zavarovanje proti tatvini in transportno zavarovanje, ima domače zavarovalstvo večji delež kot pa v življenjskem zavarovanju. V letu 1934 je zavarovalni kapital znašal 76.585,6 Din, od tega je na domače zavarovalnice padlo 57.971,1 Din.

Zavarovalnice so prejele v elementarnem zavarovanju na premijah sledeče zneske:

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	148,5	43,4	191,9
leta 1932	165,1	44,0	209,1
leta 1934	135,2	33,0	168,7

Kot v življenjskem tako tudi v elementarnem zavarovanju premije padajo, in sicer v tem večji meri pri tujih kot pa pri domačih zavarovalnicah. Izplačano je bilo na škodah:

	Domače zavaroval.	Tuje zavaroval.	Skupaj
leta 1930	89,6	25,5	115,1
leta 1932	105,0	27,6	132,6
leta 1934	63,8	14,1	77,9

Opazimo tudi v razvoju škod isto padajočo tendenco, kot pri premijah. Stanje rezervne škode je bilo leta 1934 v elementarnem zavarovanju 46,1 milij. Din, od katerih je padlo na domače zavarovalnice 37,9 milijonov Din.

Iz naslednjega pregleda je razvidno, koliko odpade v odstotkih na pozavarovanje in koliko znaša lastni delež:

	Pozavarovanje	Lastni delež
Izplačilo škod	47%	53%
Premije	40%	60%
Premijske rezerve	29%	71%
Rezerve za škode	46%	54%

Pri vseh postavkah ima pri domačih zavarovalnicah pozavarovanje sorazmerno večji delež, kakor pa pri tujih zavarovalnicah.

ton bombažnega prediva za 36,2, 329 ton bombažnih tkanin za 18,6, železa in železnih izdelkov smo uvozili za Din 34,5 milij., volne, volnenih tkanin in volnega blaga za 39,9 milij., svilne sirove, prediv, tkanin in raznega svilnega blaga 19,5 milij., mineralnih olj smo uvozili 24.245,0 ton 15.846,8, kož domačih živali 650 ton za 7,1 milij., premoga 45.117 ton za 13,9 milij., strojev in aparatov za 20,8 milij. in elektrotehničnih predmetov za 12,7 milij.

V desetih mesecih letošnjega leta je znašal izvoz po vrednosti Din 3.268,9 napram Din 3.042,4 v istem razdobju lanskega leta, uvoz pa letos Din 3.006,4 napram 2.963,0. Izvoz je letos za 7,44% večji kot lanko leto, uvoz pa le za 1,47%.

Z ozirom na te številke je naša trgovinska bilanca letos do oktobra za 262,5 milij. Din aktivna.

Francoska narodna banka zvišuje diskont od 5 na 6%

Tretjič je sedaj v teku štirinajstih dni zvišala francoska banka diskontno mero, da ustavi odtok zlata iz svojih tresorjev in da prepreči nadaljnjo špekulacijo s frankom. Pričakovati je, da bo sedanja višina diskontne mere in pa stroga menična cenzura, ki jo je francoska banka vpeljala, zadostovala, da se ustavi izvoz zlata in, da pride frank zopet do ravnotežja. Izguba na zlato je znašala tekom zadnjih dveh tednov ca. 1.700 milij. francoskih frankov. Od marca meseca se je zlata rezerva francoske Narodne banke znižala od 82,5 na 70 milijard, večina zlata je šla v Zedinjene države.

fara še posebej živeti iz svoje vere, se je Kuretovo prirejanje cerkvenih misterijev pokazalo kot plodno in potrebno ter tudi priporočila vredno. td.

Prvi mladinski koncert

Zamisel mladinskih koncertov je vse hvale vredna. Če ima kdo, ima v prvi vrsti mladina vso upravičenost zahtevati, da se ji v njej primernem umetniškem in gnetnem načinu nudi ta plemenita in za notranji razvoj nujno potrebna duševna hrana. Če so že v davni preteklosti spoznavali allen vpliv glasbe na razvoj človeške duševnosti in če so zato predvsem glasbo uporabljali kot bistveni sestavni del vse vzgoje, smo pa danes gotovo škodljivo izgubili smisel za tovrstno vzgojo in se nedvomno nad našim čusom to dejstvo po svoje našteje. — Zato moramo pripraviti Glasbene Matice, kar zamisel in delo voditelja prof. Karla Jeraja v smeri trajnih ponavljanjeh se dopoldanskih mladinskih koncertov, ki naj prikazujejo postopoma biskvne strani glasbene umetnosti, cenili kot plodonosno in hvalvredno delovanje, ki more roditi samo korist.

Prvi koncert se je vršil preteklo nedeljo dopoldne v dvorani Filharmonične družbe. Spored prvega koncerta je smiselno zajel posebno glasbeno razvojno smer, pod nazivom »Pesem«, ki se je oblikovala samostojno kot solistična oblika iz konec 17. stol. v najrazličnejših izraznih oblinah prav do danes. Koncert je skušal v dobro sestavljenem sporedu po oddelkih prikazati ta razvoj z raznih strani, kolikor je v danih prilikah to mogoče. Najprej smo čuli snop narodnih pesmi, obdelanih za glas in klavir, in sicer francoske pesmi iz 18. stol. in pa slovenske narodne v Stritofovi obdelavi Nato nekaj slovenskih ponaredil. Sledile so umetne pesmi v narodnem duhu, kot so Osterčeve Belokranjske, Devova Kanglica in Baranovičeva Letija. Umetno pesem so prikazale tovrstne tvorbe domačih skladateljev Lajovca in Škerjanca. Prijeten zaključek pa so bile otroške pesmi Musorgskega in Adamčiča. Tako je celoten spored odprl precej ležern pogled na to posebno vrsto glasbene umetnosti, ki sta jo zrelo pripravala vseskozi dva naša priznana umetnika, pevka Ga. Zlata Gjungenec in pianist Niko Stritof.

Vse to zgledno podajanje je imelo visoko umetniško lice. Ga. Gjungenec zmore za lepoto

SUKNA DOBITE POVSODI

To velja. Ali mi kot tovarnarji Vas lahko boljše in ceneje postrežemo.

Cene naših štofov so od 80— do 180— dinarjev.

Vлада TEOKAROVIĆ KOMP.

Paraćin

INDUSTRIJA VOLNENIH TEKANIN

Zanimivo je, da se francoska banka bori proti odtoku zlata le z zvišanjem diskontne mere, dočim so bile druge države v stičnih slučajih prisiljene, da ustavijo odtajo zlata sploh.

Trgovina z novim vinom

Položaj na vinskem trgu se tudi v preteklem tednu ni nič zboljšal, po nekaterih vinskih okoliših pa še celo poslabšal. V splošnem se opazuje čim dalje večjo stagnacijo pri vinski trgovini. Večji vinski trgovci se omejujejo v splošnem le na takozvane priložnostne nakupe večjih partij, gostilničarji pa si krijejo sproti svoje potrebe za eden do največ dva meseca. Pomanjkanje denarja in slaba kupna moč konzumentov, ne dopuščajo nabave večjih zalog. Celotni promet ni prekorščil v tem tednu 500 hl, kar je napram velikim zalogam jako malo. Vsa ta količina je bila po večini prodana le iz boljših vinogradnih leg, torej le boljša vina, medtem ko so šla vina iz slabših vinogradov le malo v promet. Iz dosedanjega poteka vinskih kupelj iz letošnje trgovatve se da sklepati, da so se doslej sorazmerno še najboljše odrezali oni vinogradniki, ki so prodali moč od preše. Producenti se na tičem tolažijo, da se bo vinska kupčija mogoče bolj oživila med božičnimi prazniki in da bo postalo povpraševanje živahnješa. Da se bi jim njih nade izpolnile, ker potreba po denarju je pri njih velika.

Vsled slabega povpraševanja in velikih ponudb, kažejo vinske tendence nekoliko navzdol. Šibkejša vina se ponujajo od 2 Din, dobra od 2,50—2,75 Din, prav dobra pa od 3—3,25 Din, kvalitetna pa kakor doslej od 4—5 Din navzgor.

Odlag plačil je dovoljen sledečim zadrugam: Hranilnica in posojilnica na Blokah za 6 let od 18. okt. 1935, velja za dolgeve pred 20. majem 1935, obrestna mera za stare vloge 2%. Hranilnica in posojilnica v Cerkljah pri Kranju za 6 let od 24. okt. 1935, velja za dolgeve pred 10. avg. 1934, obrestna mera 2%. Posojilnica v Dobropolju za 6 let od 22. okt. 1935, velja za dolgeve pred 18. majem 1934, obrestna mera 2%. Hranilnica in posojilnica v Gorenji vasi za 3 leta od 24. okt. 1935, velja za dolgeve pred dnevom prijave prošnje sodišču, odn. če ni bilo prijave, pred 26. sept. 1934, obrestna mera 2%. Okrajna posojilnica v Ljutomeru za 6 let od 22. okt. 1935 za dolgeve pred 18. junijem 1935, obrestna mera 2%. Hranilnica in posojilnica v Oslinici za 6 let od 24. oktobra 1935, za dolgeve pred 18. majem 1934, obrestna mera 2%; Hranilnica in posojilnica pri Sv. Štefanu pri Šmarju za 3 leta od 18. okt. 1935, za dolgeve pred 10. nov. 1934, obrestna mera 2%. Hranilnica in posojilnica v St. Lambertu za pet let od 22. okt. 1935, za dolgeve pred 20. avgustom 1934, obrestna mera 2%. Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki za 3 leta od 24. okt. 1935, za dolgeve pred 15. febr. 1935, obrestna mera 2% brutto. Hranilnica in posojilnica v Vurbergu (Grajeno) za 5 let od 24. okt. 1935, za dolgeve pred 24. julijem 1934, obrestna mera 2%.

Lira v Newyorku ne notira več. Njyorskške banke so prenehale z nakupom lir in je zaenkrat notiranje lir ustavljeno. Kot razlog navajajo, da njyorskške banke na svoje telegrafično vprašanje, niso morale dobiti iz Rima odgovora, če smejo s svojimi listinami dobroimetji prosto razpolagati.

Borza

Dne 26. novembra 1935.

Denar

Vsi tedajši razen Newyorka in Pariza, ki sta popustila, ter Prage, ki se je učvrstila, so ostali nespremenjeni. V Londonu je tudi danes intervenirala Narodna banka.

svojega glasu in z močnim notranjim doživljanjem čarati ljudovt glasben svet melodij, ki priklepajo dojemalca in ga dvigajo proti svetu plemenitega užitka. G. Stritof pa zna v pravi vzporednosti izvajati instrumentu tone z lepotnim občutjem ter z umetniško zanesenostjo. Tako se je vse to glasbeno dogajanje prelivalo kot ubrana celota, velike umetniške vrednosti.

Dvorana je bila sorazmerno dobro obiskana in polna navdušenja poslušalcev. Smiselni uvod pa je bilo koncertu poučno predavanje skladatelja

Ipavčeva župa v proslavo Davorina Jenka

Ipavčeva pevka župa v Mariboru se je spominu stoletnice rojstva zaslužnega slovenskega skladatelja Davorina Jenka oddolžila s koncertom, ki ga je 20. novembra priredila v mariborskem Narodnem gledališču. Spominski govor je imel župni predsednik gosp. prof. V. Mirk Sodeloval je koncertni pevec gosp. A. Živko in šest zborov članov Ipavčeve župe, ki so nastopili posamič in skupno v moškem, ženskem in mešanem zboru. Koncert je bil dostojen in primerna proslavitev našega velikega glasbenika, poklonili so se mu s sodelovanjem po svojih glasbenih zmožnostih najrazličnejši zbori. Prvi je nastopil moški zbor »Luna« iz Košakov pod vodstvom gosp. J. Laha. Zapel je dve pesmi »Rojakom« in »Pobratimijo«. V nastopu je bilo gotovo mnogo iskrene prizadevnosti, uvedli so nas nazaj v lepe čase čitalniškega rodoljubja. Petje pa je bilo preveč okorno, premalo razgibano. Sledil je moški zbor društva »Vadran« iz Maribora pod vodstvom gosp. V. Vrabca, ki je odpel »Što čutiš?« in »Na moru«. V zboru je bilo sicer mnogo ubranosti in discipliniranosti, v tem smo čutili velik napredek, intonacija pa je bila mestoma redka. Tudi je bilo v podajanju še preveč stroge imitacije enakomernosti. Z agogičnimi in dinamičnimi sredstvi bo zbor v bodoče lahko dosegel še mnogo večje uspehe. Dovernen in glasbeno discipliniran je bil nastop moškega zbora glasbenega društva »Drave« v Mariboru pod spretnim vodstvom gosp. A. Horvata. Zapel so »Rajon« in »Vabiš«. Zbor je zvenel ubrano, čisto in polno. Čutili je bilo majavost v srednjem delu »Vabiš«. Sploh je bila dobra pesem podana v preprosti brzini,

Avstrijski šiling je v privatnem kliringu na ljubljanski borzi ostal nespremenjen na 8,70—8,80, v Zagrebu je malenkostno popustil na 8,68—8,78 (8,73), ravnotako tudi na belgrajski borzi, kjer je notiral 8,6335—8,7595. Nemška marka je danes notirala v privatnem kliringu tudi na ljubljanski borzi in sicer 14,70—14,90, v Zagrebu je že popustila na 14,92—15,12 (15,02), v Belgradu pa je notirala 14,746—14,854. Ponudba v markah za enkrat ni pomembnejša. Grški boni še vedno rastejo, v Zagrebu so dosegli 31,35—31,85 (31,50), v Belgradu pa 30,35—30,65. Angleški funt je ostal na ljubljanski borzi nespremenjen na 252,20—253,80, na zagrebški pa za malenkost slabšeji kot včeraj in sicer 250,915—252,515 (251,715), v Belgradu pa se je dvignil na 252,20—253,80. Kot že omenjeno, je intervenirala v funtu Narodna banka, ki ga odstopa po 253, vendar pa ga je v privatnem prometu dobiti tudi nekaj ceneje. Španska pezeta se je v Zagrebu dvignila na 6,20—6,30 (6,25), v Belgradu pa je notirala 6,30 den.

Ljubljana. Amsterdam 2072,14—2086,73, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 742,49—747,56, Curih 1421,01—1428,08, London 216,63—218,69, Newyork 4302,54—4308,80, Pariz 280,50—201, Praga 181,78—182,89, Varšava 358,87—356,96.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 800.815 Din.

Curih. Belgrad 7,02, Pariz 20,38, London 15,28, Newyork 300,635, Bruselj 52,35, Madrid 42,235, Amsterdam 209,25, Berlin 124,50, Dunaj 57,10, Stockholm 78,80, Oslo 76,80, Kopenhagen 68,20, Praga 12,80, Varšava 58,20, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsinki 6,73, Buenos-Aires 0,84625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 77—79, agrarji 42—44, vojna škoda promptna 352—355, begl. obrv. 60—62, 8% Bler. pos. 80—81, 7% Bler. pos. 71—72, 7% pos. DHB 73—75.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 78—79, agrarji 44 den., vojna škoda promptna 356—357, dec. 354,50 den., dalm. agrarji 58,75—60, begl. obveznice 60—60,50, 7% stab. pos. 78 den., 8% Bler. pos. 79,50—80 (81), 7% Bler. pos. 70—71, 7% pos. DHB 74 den. — Delnice: Narodna banka 6200 d., Priv. agrarna banka 230—231, Osj. sladk. tov. 120—140.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 78—79, agrarji 45,50—46 (46), vojna škoda promptna 355,50—356 (355,75—356), 6% dalm. agrarji 60,50—61 (60,75), begl. obrv. 60,50—61 (60,75). — Delnice: Narodna banka 6400 den., Priv. agr. banka 230—231,50 (230).

Žitni trg

Sombor. Pšenica 168. okol. Sombor in slav. 162—164, gbač 165—168, srem. 163—165, gban. 166—168, jban. 165—167, bač. in ban. potiska in bač. ladja Begej 173—175, bač. ladja kanal 166—168, rž ne notira, oves in ječmen neizpremenj., korna bač. in srem. stara 98—100, bač. in srem. nova gar. kval. 86—88, bač. in srem. sušena 93—95, bač. in srem. dec. in jan. 92—94, moka bač. 96 in 98 245—265, št. 2 225—245, št. 5 206—225, št. 6 185—205, št. 7 170—180, št. 8 110—115, otrobi bač. 84—86, fižol bač. uzanč. 250—260. Tendence čvrsta. Promet 15 vagonov.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence stalna. Promet srednji.

Živina

Ptujski živinski sejem 25. nov. je bil izredno dobro založen, kupčija pa je bila dobra. Prignali so 80 valov. 278 krav, 13 bikov, 57 juncev, 78 telic, 14 telet, 339 konj in 1 kozo. Prodalo se je 248 komadov. Cene za kg žive teže so bile naslednje: voli 2,50—3 Din, krave 1,50—2,50, bikji 2—2,50, junci 2—2,50, telice 2,50—3,50; konje so prodajali po kakovosti in sicer od 300—3000 Din, žrebeta pa od 500—1200 Din komad. Cene goveji živini so še vedno nizke in so ostale od zadnjega živinskega sejma neizpremenjene.

Kulturni obzornik

Drabosniak: Božična igra

Ljudske igre 13. zvezek. Str. 72.

Po starem rokopisu Božične igre, korščkega kmeta Andreja Susterja Drabosnjaka, ki jo hrani dr. Kotnik, je profesor Kuret priredil to slovensko božično igro prav v slogu naših jasilc, hoteč z njo uvesti na naše ljudske odre nov način kolektivnega, stiliziranega igranja, ki je ob takih obrednih prilikah zelo na mestu. Igra sama je sicer sestavljena iz samih prizorov (XII), ki naj predstavljajo potek dogodkov od angelovega pozdrava Mariji do bega v Egipt, prav na način klasičnih misterijev, v malo starinskem jeziku s koroško barvo, toda Kuret jih je povezal in prepletel s slovensko narodno božično pesmijo, kot je zbrana v Štreklju. Vsa igra je tako videti kot zveza živih podob s kupletnimi vložki, seveda, če bi se igrala v navadnem smislu realistične režije. Pravo vrednost in pomen pa dobi tako ta božična igra šele v novem načinu predvajanja kot ga Kuret skicira v »navodilu«, in ki prinaša »revolucijo« v naše ljudske igranje. Na ta način postane igra od sile preprosta nekaka skupna kolektivna, kot je že v tej obliki ohranjena med ljudstvom v Meziški dolini. Ves čas predvajanja so vsi igravci na odru, od katerih le tisti, ki tisti čas govorijo, stopijo v razsvetljeno središče, vsi ostali pa tvorijo spremeljači kor, ki naj predstavlja samo zvezo z vsem občinstvom. Tako bodo vsi priučeni soudeleženi pri božičnem kolektivnem igranju, kar hoče biti ta božična igra in nič več. In če doseže to, je doseženo vse. — S to igro skuša Kuret slovensko narodno obredno igro postaviti na slovenska tla, dati ji polno slovensko barvo, kakor se kaže v narodni pesmi, ustvariti jo iz tistega preprostejšega duha, ki postavlja za božič jasilce in silka svetnike na stekla.

Ob tej priliki bi omentil, da je v novi številki revije »Ljudski odre« vsebinsko navedenih ter redijsko izvedenih vseh ljudskih iger, ki so primerne za adventni in božični čas, na kar opozarjamo naše podeželske odre, ki morda ne vedo, kje bi dobili in kaj bi v roke vzeli. Za take praznike, ko hoče vsa

izrazila naj bi več notranje razgibanosti in občutenosti. V tej obliki se je preveč zavlekla. V skupnem nastopu moških zborov, ki jih je vodil župni pevovodja gosp. Horvat, je predvsem lepo zvenela »Molitev«. Tu je bilo čutili enotnost posameznih glasovnih skupin, lepo barvane druge base in polno ubranost v celoti. S pesmijo so učinkovali prepričevalno. Sledela »Napreč« naj bi bila manj ritmično sekana, več linije v melodiji!

Gosp. A. Živko nam je ob spremljevanju klavirja (prof. Mirk) podal tri Jenkove pesmi. Pesem »Strunam« je bila preprosta, razcepljena je bila v takte in ni dosegla uspeha. Sledili sta pesni »Dve utvi« in »Kam?«. V srednji legi se je mehki glas gosp. solista zelo uveljavil, zgubil pa je na vrednosti in višini. Tudi med petjem in spremljavo klavirja naj bi bilo več enotnosti in soglasja. V ženskem zboru »Na tujih tleh« (zbori »Ruše«, »Maribor« in »Glasbena Matica«, vodil č. g. J. Gašparič) je zbor ubrano sledil pevovodji. Čuli smo nekaj zelo lepih, zvonkih sopranov, pa tudi polnih altov. Le mehkega in mirnega piano smo pogrešali.

Mešani zbor društva »Ruše« je pod vodstvom gosp. J. Knupleža izvajal pesmi »Tiha luna« in »Lina«. Zbor je glasovno manj enoten. Soprani so vodili z jasno polnostjo, alti pa mestoma pretežno izstopali. »Lipo« so zapeli preveč enakomerno. Pevsko društvo »Maribor« je pod vodstvom č. g. I. Gašpariča izvajalo »Tanana«, zbor cigánov iz opere »Vračara« s spremljevanjem klavirja (prof. Mirk). Zbor je emotivno zvenel, glasovne skupine so bile ubrane, le sopranom manjka nekaj točnejših, vzdržnejših glasov. S popolnjo pevsko disciplino bo zbor lahko dosegel še večji uspeh, ko se bo z večjo prožnostjo podrejal pevovodji. Mariborska »Glasbena Matica« pa nam je podala »I. kolo srpskih narodnih pesam«. Njen zborovodja gosp. M. Kozina je znal s svojim pazljivim, na vsak možgali pozornim zborom seči skladbi do dna in jo podati z velikim muzikalnim razumevanjem. V glasovnih skupinah so včasih pogrešali popolnejše enotnosti in zlitosti. K sklepu so združeni zbori zapeli pod vodstvom č. g. Gašpariča državno himno.

S koncertom so pevc in zbori dokazali svojo poštvalno ljubezen do Davorina Jenka, ne pa tako naša slovenska javnost, ki se je za prireditve prav malo zanimala.

Bb.

Nemški general o abesinskem vojskovanju

Kdor ima boljše živce

Nemški generalleutnant Ernest Kabisch je napisal v listih kritiko sedanjega vojskovanja v Abesiniji. Med drugim pravi:

Med svetovno vojno je Hindenburg nekoč dejal: Vojsko bo dobil tisti, ki bo imel boljše živce. — Prav tako je danes v veliki igri Italije proti Abesiniji. Nalašč pravi tej vojski igra. Ta beseda namreč najbolje označuje bistvo strategije, katero si je zbral abesinski cesar, ko hoče Italijane utruditi. Kako hudo vpliva to abesinsko utrujevanje na živce Italijanov, dokazuje, da je bil od poklican de Bono in nadomeščen z Bado gliom. 17. oktobra sem v svojem članku o abesinski vojski že povdalil, da bojna sila vojskujočega se ni le v njegovi armadi, ampak tudi v njegovi zemlji in v njegovih zavetnikih; rekel sem, da šibkejši v svoji obrambi skuša močnejšega utruditi s tem, da izkorišča posebnosti svoje zemlje ter tako čaka, dokler ne posežejo v boj njegovi zavetniki. V takem bojevanju gre predvsem za to, da se zasedejo važni kraji (studenci); kjer ozemlje to dovoljuje, je treba s šibki mi silami sovražnika prisiliti, da se pripravi na napad, kar mu vzame mnogo časa, nudi pa malo uspeha; pri tem pa se mora šibkejši branilec izogibati odločilnega boja, dokler ni doseženo ravnotežje sil s tem, da je napadalec utrujen ter so njegove zgube ter gospodarske izčrpanje ustvarili ravnotežje. Če evropski opazovalec vedno znova pozablja pravilnost negušvega vojnega načrta, se zgubi v zmotne misli, zlasti, ker takega vojskovanja v Evropi že od Napoleonovih časov dalje nismo poznali in pa, ker ga motijo lepo pobarvana poročila iz italijanskega tabora, ki ponarejajo resnico. Značilen zgled takih ponarejenih poročil o bojih v Abesiniji je poročilo o boju Malettija v zgornji dolini reke Fafan. Oglejmo si to poročilo:

Maletti je imel baže tole naročilo: Sovražnika poiskati, ga pobiti in se potem vrniti! Že to povelje je posebnost! Torej polkovnik Maletti je našel sovražnika na »strateško važni točki« v sotočju rek Džerer in Fafan blizu studenca Hamalej. Tam ga je napadel. Sledil je »vroč boj«, ki je trajal več ur in ostal dolgo neodločen. V tem boju — tako pravi uradno poročilo italijansko — so se »borili Abesinci z občudovanja vredno hrabrostjo«, so izvršili več protinapadov, ni se jim pa posrečilo, da bi bili Italijane razpršili z napadom v bok. Po tem poročilu so se nato Abesinci umaknili kaka dva kilo-

metra, zapustivši na bojišču 300 mrtvih ter 50 tovornih avtomobilov, katere so Italijani takoj zažgali. Italijani so baže našli tudi tri strojne puške in 200 pušk. Nato se je polkovnik Maletti vrnil ter vzel seboj svoje mrtve in ranjence. Torej je polkovnik Maletti zopet zapustil zgornjo dolino reke Fafan ter obenem tisto »strateško važno ozemlje«.

Če temu poročilu vzamemo ves okrasek, se čisto enostavno cela zadeva glasi takole: »Maletti je poskušal, da bi se polastil studenca Hamalej, kateri je za nadalje prodiranje važen. Naletel pa je na odločen odpor. V hudih bojih se mu je sicer posrečilo, da je odbil Abesince, kateri so hoteli njegove čete obkoliti, ter si je priboril umik proti Gabridihariju, kateri je več ko 100 km zadaj za tem bojiščem. Važni studenec in vso zgornjo dolino reke Fafan pa je moral prepustiti Abesincem. To je vsekakor jasen poraz Malettijev; zakaj po stari navadi je zmagovalce tisti, ki ostane na bojišču. Tistih 50 od Italijanov zažganih tovornih avtomobilov pa prepuščamo fantaziji.

O spremembi v vrhovnem poveljstvu Italijanov pa pravi nemški general takole: Maršal de Bono se je doslej ravnal po kolonialnih skušnjah Angležev, po svojih lastnih skušnjah ter skušnjah iz italijanskih planinskih manevrov zadnje jesen. Le po najbolj skrbni pripravi si je zopet upal korak naprej. V ta namen pa ima etapa ogromno delo. Treba je namreč oskrbovati armado s 100.000 možmi, 250 topovi, 2500 strojnimi in 100 tanki, za kar je potrebno 7000 velblodov, 18.000 mul, 10.000 konj, katere je treba zopet krmiti, in najmanj 5000 tovornih avtomobilov. O velikanskih cestnih delih za hrbtno italijansko armado je bilo že večkrat poročano. Če je sedaj Mussolini res zapovedal, da je treba hitreje prodirati, to dokazuje le, da ga sankcije resno skrbijo. — Mussolini je mislil, da mora zamenjati vrhovnega poveljnika. To pa je očitni uspeh Abesincev. Maršal Bado glio bo moral pač paziti, da iz previdnega prodiranja ne postane gola pustolovščina, ki bo dobro pripravljenemu negušu prav prišla. Kaki morebitni prvi uspehi novih metod nas ne bodo smeli motiti. Sploh v tej izmenjavi italijanske komande ne vidim večje nevarnosti za Abesince, pač pa za Italijane. Vojsko bo namreč dobil tisti, ki bo imel boljše živce.

Umetnostni zavod v Detroitu v Sev. Ameriki je za 200.000 dolarjev kupil slovečo Rafaelovo sliko, katero so že 400 let pogrešali. Rafael je to sliko naslikal leta 1506.

Bičan strahopetec

Poročevalec londonskega lista »Daily Mail« poroča, da je abesinski cesar na svojem potovanju ob fronti obiskal tudi Džidžo, kjer je sodil branilca Goraheja, Fi-

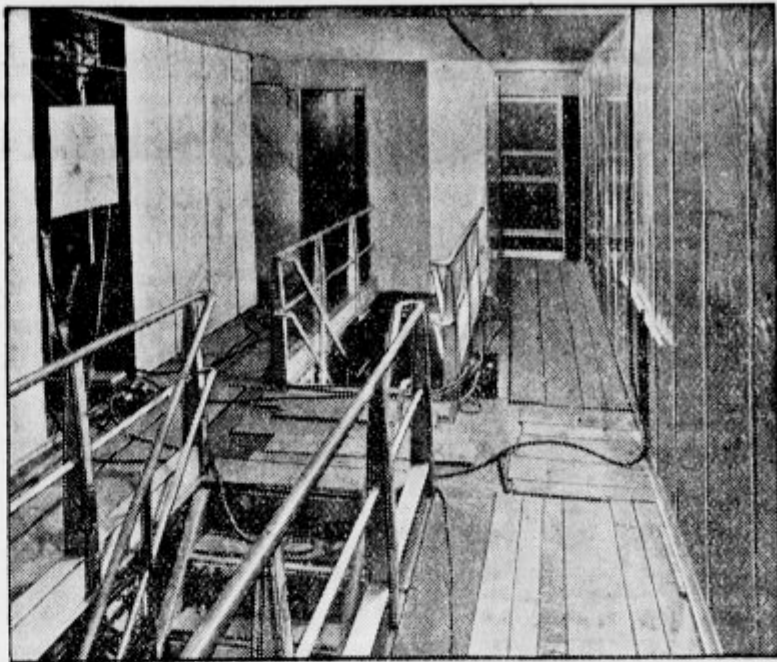

Dne 30. novembra bo svet praznoval 100letnico rojstva slovečega ameriškega humorista Mark Twaina. Slavni mož je bil v mladih letih tiskar, pozneje brodnik na reki Mississippi in nazadnje potujoč časnikar. Pisal pa se je prav za prav Samuel Langhorne Clemens.

taurarija Šafara. Ta podpoveljnik je namreč s 700 abesinskimi možmi pobegnil iz Goraheja, ko je padel poveljnik Afe Vork v boju proti Italijanom. Cesar je strahopetcu podaril življenje, vendar pa ga je dal javno na cesti bičati ter ga je nato v verige uklenjenega dal vreči v podzemeljsko ječo. Šafaru so vzeli vse njegove časti in dostojanstva.

Iz Hararja poročajo angleški listi še te le novice o položaju:

Doslej so abesinske čete na južni fronti prodiranje italijanskega generala Graziani močno ovirale. Posrečilo se jim je, da so Italijanom vzeli mnogo tankov ter da so Italijane pregnali od vseh studencev in vodnjakov. Italijanom so prizadeli težke izgube in s tem pokazali, da moderna tehnična oprema italijanske armade doslej ni mogla zlomiti poguma Abesincev. To dejstvo sledi iz poročil obeh Angležev, konzula Andrewa in vojaškega atašeeja Taylora, ki sta se pravkar vrnila v Harar s svojega potovanja po Ogadenu. S seboj sta prinesla nerazpočeno italijansko bombo, katero sta našla južno od Dagaburja, kamor so Italijani metali svoje bombe. Vojaški opazovalci trdijo, da bo vojskovanje v Ogadenu najbrže trajalo še mnogo mesecev, ker je Italijanom nepopisno težko Abesince iskati na velikih ravninah in pa v ogadenskih globelih ter se spuščati z njimi v boj. Morala in pogum abesinskih vojakov sta še vedno izvrstna.

Leteči hotel. Na sliki vidimo stopnišče v nemškem zrakoplovu »LZ 129«, ki ga sedaj grade. Sredi decembra bo ta orjaška ladja opravila prvi poskusni polet. Dolga je 28 metrov ter v prerezu 41 metrov široka.

150 let glicerina

Ko je nekako pred 150 leti sloveči kemik Scheele odkril glicerol, je bila kemija še malo razvita. Zato profesor Scheele ni mogel spoznati niti narave iznajdenega glicerina, niti posledice svoje iznajdbe. To so ugotovili pozneje šele drugi učenjaki. Od tistega časa, odkar so glicerol našli, pa do tistega časa, ko so ga začeli uporabljati, je minilo mnogo let. Pred kakimi 100 leti šele so začeli izdelovati stearin. Pri tem izdelovanju je postal glicerol že zelo važen. Čimbolj je rastla uporaba glicerina, tem boljše načine so morali odkrivati za njegovo pridobivanje in čiščenje. Glicerol je sestavni del vseh mest in mastnih olj. Glicerol se veže z raznimi snovmi in tako nastajajo razne nove snovi, med katerimi je postal najbolj važen nitroglicerol, katerega so odkrili leta 1844.

Toda tudi nitroglicerol spočetka ni imel pravega pomena, dokler Alfred Nobel leta 1867 ni začel izdelovati dinamita ter pri tem uporabljati nitroglicerol. Glicerol uporabljajo milarne, kozmetične tovarne, tovarne za živila itd. Tudi medicina in lekarne ga uporabljajo, čeprav prav za prav nima nobene zdravilne moči. Uporabljajo ga pa deloma zato, ker močno privlačuje vlago, deloma pa zato, ker se da rad razkrojiti. Tudi pri izdelovanju papirja je glicerol postal neobhodno potreben, kakor je potreben tudi v grafični umetnosti. Kopirna črnila, črni-

la za žige, črnila za hektografe — povsod je glicerol.

Zlasti pa potrebuje glicerol filmska industrija in pa industrija za izdelovanje barv. Tudi pri izdelovanju laka in firneža je glicerol važen, takisto v tekstilni in usnjarski industriji. Uporabljajo ga tovarne za izdelovanje gumij, ker zelo dobro konzervira gumi. Ker je zelo odporen proti mrazu, ga uporabljajo pri plinskih urah, dalje za mazila, zlasti pa pri hladilnikih za avtomobile. Zelo važna je njegova uporaba za artilerijske namene, kjer ga potrebujejo, da polnijo zavore modernih topov. S tem pa ni o glicerolu še vse povedano, vsled česar lahko rečemo, da je najdba glicerina najbolj važna najdba v zadnjih stoletjih.

Abesinska lepota

★

Knjigovodja: »Smem li gospodu ravnatelju globoki vdanosti čestitati k njegovemu jubileju?« — »Kakšen jubilej pa mislite?« — »Danes je pet in dvajset let, kar ste, gospod ravnatelj, moj šef.«

Žrtve neurja v južni Italiji

Iz Rima poročajo, da so pretekli četrtek in petek dva dni po vsej južni Italiji divjali silni nalivi ter viharji, ki so poleg gmotne škode povzročili tudi smrt mnogo ljudi. V provinci Kalabriji je neurje posebej hudo pustilo. V okolici Catanzara je mrtvih 47 ljudi. Pri Reggio di Calabria je mrtvih 10 ljudi. Najbrže pa je mrtvih še mnogo več ljudi, zlasti pa otrok. Smrtne nesreče so se dogajale, ko so se podirale hiše in ko so se usipali zemeljski plazovi, mnogo pa jih je tudi utonilo.

Železniška proga od Catanzara v Lucano je pretrgana, ker se je podrl most. Tudi vse brzojavne in telefonske zveze med Kalabrijo in Sicilijo so pretrgane. V Noceri blizu Salerna je sila divjajočih voda poškodovala in podrla več ko 100 hiš. Prebivalci so brez strehe. Tudi iz Mesine poročajo o vedno novih nesrečah. Na morju je vihar prevrnil 20 ribiških bark, vendar k sreči ni nihče utonil.

»Ali vi tudi znate igrati na klavir, gospa Sirguic?«
»Saj ne vem, ker nisem še poskušala.«

60 letnica g. Fr. Stuhéca

Rojstni kraj našega notranjega ministra gosp. dr. A. Korošca Sv. Jurij ob Ščavnici bo v četrtek 28. novembra obhajal 60 letnico svojega dušnega pastirja duh. svetnika gosp. Franca Stuhéca. Gosp. jubilar je redkega duhovnika, ki že 21 let pase duše v svojem rojstnem kraju. Njegov nastop in duhovniški značaj je namreč tak, da se na njem ni mogel uresničiti znani pregovor: nihče ni prerok v svoji domovini. Celo tak cinik, pornograf, kakor je B. K., na njem ni mogel najti senice, čeprav se je na vso moč trudil, da bi jo našel in »ovekovečil«.

Kot sorojak in vrstnik gosp. dr. Korošca je tudi on od mladih let bil navdušen slovenski narodnjak. Ko je kaplanoval pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, potem v Ptuj in pri Kapeli, je imel hude boje s pujskimi in drugimi nemškutarji. Ob prevratu je na svojem mestu kot župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici stal v prvih vrstah med borci za jugoslovansko državo. Nova država mu je te zasluge tudi priznala z odlikovanjem reda sv. Save IV. stopnje.

Se bolj goreč pa je gosp. jubilar v svoji stenojski službi, ko dela za čast božjo in zveličanje duš. Neki misijonar ga je javno pohvalil s priizničeno reko: »Vaš gosp. župnik bo pač lahek račun pogladi Bogu za vaše duše.« Kajti malokateri župnik da svojim vernikom toliko prilike za pobožne vaje, kakor on. Ze s tem, kako mašuje in poje, mlaneže in celo nevernike dviga k Bogu. Nekega škofa je njegovo krasno petje v cerkvi ganilo do solz.

Gosp. jubilar skriva pod svojo trdo zunanostjo mehko in rahločutno srce. Po vsej lavantinski škofiji je znana njegova gostoljubnost. Njegov Rožički vrh ali Sovjak bo ostal neštetim v prijetnem spominu.

Gosp. Stuhéca je borbena narava; strahu on ne pozna. To se je pokazalo v letih framesonske strahovlade. Ko so mnogi pred mogočnejši JNS ležali na trebuhu ali pa se poskrili, je on visoko držal zastavo slovenske in katoliške pravice, čeprav so ga radi tega vlačili pred sodišča in oblastnike. »Mi na ostanemo kakor smo bili,« je bilo njegovo geslo. In tudi radi teh besedi se je moral zagovarjati pred sodniki. Najbolj gorko so mu bili stari nemškutarji, ki so ga poznali še iz avstrijskih časov; med njimi celo taki, ki do leta 1918 niti slovenski niso hoteli znati. Taki »nacionalisti« so njega, starega borca za narodne pravice, učili nacionalnosti! Kajti za časa JNS diktature so imeli v rolnem kraju gosp. dr. Korošca vso oblast v rokah nemčurij. V njega so se zaganjali tudi mladi »državotvorniki« JNS petelinčki, ki so takrat še platno prodajali, ko se je gosp. Stuhéca že boril za jugoslovansko državo z njihovimi očeti-nemčurji. Od vseh strani so deževali nani demociacije, procesi in globe. In Bog ve, kaj bi se zgodilo z gosp. jubilarom, ako ga ne bi rešila te povodnji vlada gosp. Stojadinovića.

Pa čeprav je gosp. Stuhéca stal vedno v središču najhujšega boja, si ni nikoli delal prevelikih skrbi, ampak je bil vedno dobre volje. Tudi on je namreč po zgledu starih katoliških borcev smatral preganjanje za svojo službo in poklic. In le tako mu je bilo mogoče, da ga nasprotniki niso strli, ampak je zdrav in čil dočakal svoje 60. leto. Vsi pa, ki ga poznamo, mu iz srca želimo še vsaj polovico toliko križev!

Pri pojavih zastrupljenja

povzročenih po skvarjeni jedi, je dobro sredstvo naravna

Franz-Josefova

grenka voda, če se pravočasno vpora' lja.

Reg. dr. min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15455, 35. V. 25.

Vrhnika

Župan Hočevar odstopil

Občinska seja. V nedeljo, 24. t. m., je bila po daljšem presledku sklicana občinska seja. Župan g. Stanislav Hočevar je pri tej seji sporočil, da odlaga funkcijo vrhniškega župana, ker po zakonu ne more biti narodni poslanec in župan obenem. Večina je sprejela županovo sporočilo z aplavzom, nakar se mu je njegov naslednik v županski časti, g. Verbič, zahvalil. Novi župan bo nastopil svoje mesto 1. decembra t. l. — Nato so bili odobreni računski zaključki za prejšnje leto. Daljša debata se je razvila o vprašanju razdelitve lovsk. zakupnine, končno je občinski odbor sklenil, naj ostane vse pri starem. Nekateri odborniki so nato predložili občinskemu svetu slabo stanje občinskih cest in so bili dovoljeni nekateri pripevki za popravila teh cest. Končno je urejena tudi zadeva z novo občinsko hišalnico, ki jo je občini pridobila še prejšnja večina SLŠ v Občinski hišalnici, pa se je preselile ubožece vanjo zavlekla za več let. V tej stvari je bila v zadnjem času opetovano izročena javna kritika. Odhod župana Hočevarja z vrhniške občine sta zabeležila tudi »Glas naroda« in »Jutrot« (1), ki sta ponovila vse tisto hvalisanje, ki ga znanje Vrhniciani še na pamet. Nič zato, če štejejo med zasluge »pročimac« iz 15. oktobra 1933 dela, ki so jih zamislili in začeli naši možje že davno prej. Ni se pa mogel doslej g. Hočevar še pohvaliti z nikakim uspehom kot poslanec, kakor se je tolikokrat znal pohvaliti s svojimi županskimi delom. Zato je že marsikdo vprašal, kakaj odlaga vprav županski mandat, ne pa poslanskega.

Isa prosvetnega šiviljenja. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov je zadnje nedelje prav dobro odigralo Cankarjevega Kralja na Betajnovi. Prosvetno društvo na Vrhniki organizira na širši podlagi ustanovitve posebnega ženskega in materskega oddelka in vodi tezaevne priprave agila na učiteljica ga. Petrovičeve. — Prosvetno društvo v Bevkah je na zadnjem občnem zboru sklenilo, da bo porabilo čisti dobiček svoje prihodnje prireditve za plačilo dobrega beriva onim revnim vaščanom, ki v sedanjih težkih časih ne morejo sami naročiti katoliškega čenopisja. Ta sklep je gotovo vreden posnemanja.

Nova hišalnica. Oskrbovanje ubožecev v novi hišalnici se prevzela ž. šolske sestre iz Maribora. Mariborske šolske sestre so že pred leti vodile na Vrhniki stalno gospodinjstvo šolo in so zapustile med Vrhniciani, zlasti pri ženskem, mnogo hvaležnega spomina. Zato ljudje njihov povratek iskreno pozdravljajo!

Naznanila

Liubljana

1 Nočno službo imajo lokarje dr. Kmet, Danajski cesta 45, mr. Trnkoczy ded., Mešni trg 4 in mr. Gecar, Seidenburgova ulica 7.
1 O 20-letnici Koroške vojske nam bo v okolišču leuava »Tabor« jutri ob 9. uri zvečer v kinu, dvanerani predaval g. prof. Dolenc Jan, prevozniki inspektor, ki nam bo kratki orisil Koroško stalitbo do socializma.
1 Fantovski krožek na Kodeljevem bo imel danes ob 20 svoj redni sestanek.
1 Na jutrišnjem prosvetnem večeru Slovenske prosvete na Kodeljevem bo narodno zanimivo predavanje o našem narodnem sovražniku.
1 Kino Kodeljevo igra danes »Posem Ortontas«.
1 Ljudska univerza v Ljubljani. Občni zbor se bo vrtil v četrtek, 28. t. m. v dr. trgovski akademiji v Ljubljani. Pričetek ob 18. uri. Upravni odbor vabi vse prijatelje te prosvetne institucije, da se obhoda zbora udeleto.
1 Glasniški sestanek namočencev. Društvo strožnih trgovskih in zasebnih namočencev priredi v petek, dne 29. nov. 1935 ob 8 zvečer sestanek v dvorani Pokojniškega zavoda, Gajeva ulica, prilika. Predavata dr. F. Debevo in Martelano Ivo. Člane društva vabimo k obliadni udeležbi. — Odbor.

LIUBIANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA. Začetek ob 20
Sreda, 27. novembra: Kralj Edip, Kameniti post. Red Sreda
Četrtek, 28. novembra: Vesela božja pol. Premijera.
Petek, 29. novembra ob 16: Kralj Edip. Dijaška predstava izven. Globoko snžane cene od 5 do 14 Din.

OPERA. Začetek ob 20

Sreda, 27. novembra: Faust. Gostuje Jožep Biljavec. Izven.
Četrtek, 28. novembra: Ples v Savozju. Red Četrtek.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 27. novembra ob 20: Pijar v kranju. Red C.
Četrtek, 28. novembra ob 20: Majda. Red B.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 27. novembra: 12 Pavski zbori iz raznih delov (plošče). — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Novevreda, objava sporoda, obvestila. — 13.15 Otiro in mandoline (plošče). — 14 Vremenska poročila, borski tečaj. — 15 Otroška ura: Požarnikov oča govore (gosp. Mirko Kančič). — 15.30 Iz brskalega življenja lutke (Slovenka 8. slika: Storišča služi za pačurja (Gian) rad. drske druž.). — 15.40 Po severno-afriških lukah (gđa. Maša Slavčeva). — 16. Napoved časa, Vremenska napoved, poročila, objava sporoda, obvestila. — 16.30 Nacionalna ura: Nove tendence v literaturi (Branimir Livadić) iz Zagreba. — 17. Preno iz opornega gledališča v Ljubljani: Gounod »Faust«, v I. odmoru: Glasbeno predavanje (gosp. Matija Bravčič), v II. odmoru: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporoda. Koniec ob 22.

Drugi programi:

Sreda, 27. novembra: Beigradi: 20. Koncert Podporne zadruge gledaliških igralcev. — 21.30 Plesna glasba. — Zagreb: 20. Preno iz Ljubljane. — Dvaaj: 19.30 Wagnerjeva opera »Tristan in Izolda«. — 22.10 Ob 40 letnici smrti Jožefa Schrammja. — 22.05 Glasba za zabavo. — 22.45 Plesna glasba. — Budimpešta: 19.30 Verdijeva opera »Aida«. — 23.10 Glasbeno predavanje. — Milan-Trst: 20.50 Orgelski koncert. — 21.30 Pransteljeva opereta »Naniško San«. — Rim-Bar: 20.30 Molnarjeva komedija »Nekdo«. — Praga: 19.35 Radijski poljeur. — 21. Stravinskijev oratorij »Kralj Edip«. — Varšava: 20. Zabavni preno iz Lova. — 21. Chopinov koncert. — Berlin: 20.45 Orkestralni koncert. — Kopenhaga: 21.10 Vojaška godba. — 22.30 Solistični koncert (Brahms). — Hamburg: 21. Vojaška godba. — Frankfurt: 21. Bethgeljeva radijska igra »Zaroka pri Baoban«. — Lipzka: 21.45 Godalni kvartet. — 22.30 Zbovski koncert. — Köln: 22.10 Vojaški polje. — Frankfurt: 20.45 Muzikalna družabna igra »Krvinovost antene«. — Stuttgart: 20. Paster večer. — Monako: 19. Vojaška godba. — 20.45 Mozartova skladba.

Drava odplavila mladenko

Ptuj, 26. novembra.

Pri borskem mostu se je dogodila usodna nesreča. V pozni večerni uri sta se vračala iz vinograda v Halozah posestniki Franc Kuječ in njegova hčerka Ana. Ko sta dospela do Drave pri borskem mostu, je oče nekoliko zaostal, hčerka, pa je šla naprej ob obrežju mimo Ožinjarjevega mlina proti domu. Ko pa je oče prišel domov, ni bilo še dekletke od nikoder. Vsi preplašeni so jo domači iskali vso noč, pa šele naslednjega jutra našli pri bregu narasle Drave košarico z jabolki, ki jo je deklica zvečer nosila ter se je zataknila v vrbovje. Dekle je v temi zgrešilo pot ter padlo v deročo Dravo, ki ga je odplavila.

Trije vlomilci pred sodiščem

Ljubljana, 26. novembra.

Gospa Fanika Meserkova, stanujoča v Olupovi hiši na Starem trgu in najemnica Olupove gostilne, je letos 20. septembra popoldne poromala na Smarno goro. Njeno odsotnost z doma so porabili vlomilci, dobri poznavalci domačih in stanovanjskih razmer v to, da so okoli 17 vlomili v stanovanje in odnesli prav čeden plen zlatnine v vrednosti 8100 Din. Tatvino je gospa opazila šele drugo jutro. Policiji se je kmalu posrečilo prijati štiri vlomilske tipe. Obtoženi so bili trije zločinci vlonm, četrti pa prestopka prikrivanja ukradenih stvari. Trije so italijanski državljani, ki so pribežali v naše kraje, da se izognejo mobilizaciji proti Abesiniji. Družbo pa jim je delal Bosanec, ki je pristojen v Ljubljano. Na policiji, v preiskavi in danes pred malim senatom so pravili čudne storje in romane o nekem neznancu, ki je vlonm v stanovanje in jim je potem plen izročil pri realki.

Dedič Mehmed, 25letni samski delavec, krepak dečko: »Visoko sodišče! Samo toliko sem kriv, da sem nekemu človeku vzel zlatnino. Pri realki smo ga dobili.« Predsednik: »Ali ste s silo zabivali od njega zlato?« »Nikakor ne! Vse nam je lepo dal in nas prosil, da molčimo. Pri Gradščici je prevzel plen Ban Jože.« Predsednik: »Na policiji ste rekli, da ste neznancu preiskali žep.« »Visoko sodišče! Nikakor ne. Sam je lepo dal.« »Zelo šarmanten možakar.«

Drugi pajdas Ban Jože, 20letni mesar, italijanski državljan: »Toliko sem kriv, da sem denar človeku vzel. Peršan mi je dejal: »Vem za baba, ki ima denar. Sla je ven, ker je lepo vreme.« Hoteli smo vlonm, pa je nas drug prehitel. Pri realki smo ga dobili. Lepo nam je prosil, da molčimo. Tu imate, je delal, in si vse razdelile.« Tretji Berzan Marij, 23letni delavec, italijanski državljan: »O vsem nimam niti pojma! Nismo bili domenjani za vlonm. Četrti Ban Ludovik, 28letni mesarski pomočnik je skril brata Jožeta zlati zaklad. Noče biti kriv in na vedel, da je zaklad ukraden.«

Zasižani sta bili dve priči. Gospa Fanika Meserkova je pripovedovala, kako je izgubila zlatnino in da jo je četrti obtoženev v gostilni vprašal: »Gospa, zakaj ste tako razburjeni?«

Bili so obsojeni: Dedič Mehmed in Berzan Marij na 10 mesecev, Ban Jože na 8 mesecev in Ban Ludovik na 4 mesece strogega zapor. Vsi v izgrubo častnih državljanjskih pravic za 2 leti. Trije italijanski državljani se po prestani kazni za vedno izzeajo iz naše države.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Liubljana — Zidovska ul. in Stari trg

Telefon 2059

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KORS nadi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Kislo zelje, repo,

sarmo — prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni — vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra 81 — Liubljana Tel. 35-39. (1)

Sveže najlinejše norveško

ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in slabotnim osebam.

VINA

za vse prilike naročite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.

Borovničar pristen

Naravni destilat. Zelo poceni na debele in drobno

„ALKO“
Gospodstvena cesta št. 13
dvorišče, desno.

Danes in jutri

razprodajamo
čokoladne izdelke, bonbone in prazne puščice po neverjetno nizkih cenah. — Selenburgova 6, dvorišče, desno. (1)

Sport

Dosedanje zimske olimpijske igre

Prve zimske olimpijske igre so se vršile leta 1924. v Chamonixu. Od tedaj pa do danes se je že marsikaj spremenilo ali bolje rečeno popravilo, zlasti, kar se organizacije tiče. Če pa pogledamo priprave Nemcev za Garmisch-Partenkirchen, se pa L. zimska olimpijada s četrto niti od daleč ne da primerjati. A vseeno je zanimivo pregledati vse dosedanje zimske igre, saj nas ločita od prihodnjih dobra dva meseca.

V hitrostnem drsanju so bili najboljši Finci, ki so imeli v Thunbergu in Skutnabhsu nepremagljive zastopnike tega sporta. Na drugem mestu je bila Norveška, nato pa Amerika. V umetnem drsanju je zmagal znani Sved Grafström in gospa Plank-Szabo iz Avstrije. Tudi v umetnem drsanju parov so bili Avstrijci, s parom Engelmann-Berger na prvem mestu. Kanadčani so zmagali v hokeju, takoj za njimi pa so bili ameriški Angleži in Svedi. V hoku so se plasirali na prvo mesto Švicarji, za njimi so bili Angleži in Belgijci. Praga je bila tedaj zelo slaba, tako, da je bilo že pri treningu precej neure. Kakor danes, tako so bile že na prvih igrah najvažnejše smučarske tekme, za katere je vladalo velikansko zanimanje. Seveda so zmagali Norvežani na celi črti, ki so zasedli tako v teku na 50 km, kakor v kombinaciji in skokih vsa prva tri mesta. Dominirala sta zlasti Haug in Thams, ki sta si kar razdelila vse zmage. V vojaškem patrolnem teku se je posrečilo Švicarjem zasedi prvo mesto. Drugo mesto si je osvojila Finska, tretje pa Francija.

Naslednje igre so bile leta 1928 v St. Moritzu v Švici. Te zimske igre bi se morale vršiti na Nizozemskem kakor letna olimpijada, toda, ker jih Nizozemci niso mogli prevzeti, so se prenesle v Švico. Tedaj pa je bilo vreme izredno nagajivo, tako da je Švicarjem skoraj vse račune temeljito prekrizalo. Neglede nato pa kraj kot tak ni bil pripraven za tako prireditve, kajti to je zdravilišče, odnosno okrevališče, ki za olimpijske igre ni posebno primeren. Pri teh igrah so tudi severni narodi nosili zastavo, z Norvežani na čelu, ki so si izvojevali prvo mesto s 114 točkami. Značilno je bilo tedaj zlasti to, da so Amerikanci zasedli drugo mesto s 44 točkami pred Finci in Svedi, ki so jih dobili le 38, odnosno 33. Uspeh Amerikancev je temeljito podrti, ker se je teh zimskih iger udeležilo kar 19 narodov. Thunberg je prinesel Finski dve zmagi, in sicer na 500 in 1500 m. Norvežan Ballegrund pa si je osvojil zhtoto medaljo na 5000 m.

Na tej olimpijadi se je pojavila tudi Sonja Henie (Norveška), ki je seveda tudi zmagala v umetnem drsanju. Ta simpatična drsalca velja še danes za nepremagljivo v tej lepi sportni panogi. Pri moških pa se je plasiral na prvo mesto zopet Sved Grafström. Zmaga v parih je pripadla francoskemu paru loly-Brunst. Kanada je ostala zopet nepremagljiva v hokeju, sledili so ji Švedi, Švicarji in Angleži. V bobu so pa Amerikanci zasedli prvo in drugo mesto, tretje pa je pripadlo Nemcem. V smučarskih igrah so zopet dominirali severnjaki, ki so zmagali v kombinaciji z zmago Gröttnsbraaten, ki je zmagal tudi v teku na 18 km, ter v skokih z zmago Andersena, ki je skočil 60 in 64 m. Birger Ruud je tedaj ostal malce zadaj. Toda kljub izbornim uspehom Norvežana je malo neprijetno odjeknila zmaga Šveda Hedlunda na 50 km, toda Norvežani so pa odnesli potem tudi v vojaški patrolni tekni zmago.

V letu 1932 so se prenesle borbe v Ameriko. Na III. zimskih olimpijskih igrah v Lake Pla-

AMERIKA in EVROPA

ali ista manipulacija!

Ameriški kapital in organizacija — evropska genijalnost: to je STANDARD!

Ne ena tovarna, temveč koncentrovana — to je STANDARD! Samo v Evropi 12 tovarn v 8 državah dela za Vas. — Okus Pariza, umetnost Belgije, solidnost Anglije, preciznost Nemčije, duhovitost Dunaja — vse v enem Vam more nuditi samo STANDARD!

Dospeli so najnovejši modeli naših tovarn! Zastopstva v vseh večjih mestih.

JUGOSLAVENSKO STANDARD ELECTRIC

COMPANY A. D. BEOGRAD

cidu je sodelovalo 16 držav. Ker je moral vsled oddaljenosti marsikak »kanone« ostati doma, zato je Amerika z lahkoto zmagala in zasedla s 101 točko prvo mesto. Sledili so ji Norvežani s 74, Kanada s 44, Švedska z 28, Finska s 25, Avstrija s 13, Nemčija in Francija pa s po 10 točkami. Presenetili so Amerikanci v hitrostnem drsanju, kjer sta Shen in Jaffee toliko vse severnjake. Sonja je zopet zmagala v umetnem drsanju, Karl Schäfer pa je prvi dosegel zlato olimpijsko košarico ter je potisnil nazaj Sveda Grafströma. V parih sta zopet zmagala loly-Brunst, v bobu so se pa Amerikanci izborni odrezali. Kanadčanom pa je pripadla zmaga v hokeju. Smučarske tekme so pa tudi topot ostale domena Skandinavcev. Zlate medalje so si porazdelile Švedska, Norveška in Finska. Na 18 km je zmagal Utterstrom iz Švedske, Fince Saarinen je bil prvi na 50 km, Norvežan Birger Ruud je zmagal v skokih, Sved Gröttnsbraaten pa se je v kombinaciji plasiral na prvo mesto.

In Garmisch-Partenkirchen 1936?

Doživeli bomo v vsakem pogledu nekaj takega v zimskem sportu, česar svet doslej še ni videl. Porok za to nam je organizacija in pa velikanske priprave vsepovsod.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu vedno le domač slovenski izdelek

PERION

pralni prašek, ki bo Vaše perilo lepo belo opral.

400 Italijanov pojde na prihodnje olimpijske igre, in sicer cca 300 sportnikov-tekmovalcev ter 100 oficijelnih zastopnikov (sodnikov in drugih).

Finska je dala cca 700.000 Din kredita za pripravo in udeležbo svojih sportnikov na prihodnjih olimpijskih igrah

Andersson se zaman trudi. Ze ropet je naskočil Andersson svetovni rekord v metanju diska, ki ga brani Nemec Schröder z metom 53.10 m in tudi to pot se mu je izjalovil poizkus, kajti zaletel je s 53.00 m. Vendar pa ima Andersson več izgleda za olimpijske igre, kajti on stalno meče disk nad 50 m, dočim pri Schröderju to ni tako. Če je bil to samo slučaj, sreča ali kar koli, bo pokazal Berlin.

Hermes: Ilirija 1 : 0. Oklede na nedeljski brzoturnir ki ga je priredila Slavija na Jadranu in katerim je Hermes premagal Ilirijo z 1 : 0, nas Ilirija naproša, da sporočimo javnosti, da je Ilirija nastopila z rezervnim moštvo, ojačenim s štirimi igralci iz prvega moštva.

SK Gralica, Vsi igralci prvega moštva in rezerve se pozivajo, da brezpogojno oddajo vso opremo čisto v četrtek v društvenih prostorih do 19. ure gospodariju. — Obenem se vrši ob 19 predavanje Zdr. Vzg. OLWP. (Predavata gg. Kralj in Vrhovnik). — Točno in polnostevilo!

JASO. V soboto in nedeljo (26. nov. in 1. dec.), se bo vršil hlet na Rodo (nad Jesenicami). Uro odboda bomo še pravočasno javili. Tovariši obnovite svoj opis JASO (juzos, asos, smot, organ), pripravite si vse potrebno in udeležite se sigurno sobotnega izleta! — Smuk!

STK Moste. — Opozorjajo se člani na pripravljanje ki se bo vršilo 29. novembra ob 20 v salonu gostilne »Pod lipco«. Predaval bo predavatelj društva g. dr. Osoinik Janko. Tema: »Prva pomoč pri nesgodah«. Na predavanje se vabijo vsi prijatelji kluba, člani obvestite se med seboj, kar se bo po predavanju vršil vabni sestank, na katerem se bo govorilo o Miklavževem večeru. Naprošajo se načelniki sekcij, da v tem predavanju obkrože svoje klane.

Šudež! Tako poceni

ROT BART

Be - Be

A VNDAR

KVALITETA ROTBART!

Glavno skladišče za Jugoslavijo:
Hinko Mayer i drug, par. oddelek, Zagreb.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Sv. Miklavž ne pozabi, da dobiš igrače v največji izbiri pri tvrdki

F. M. Schmitt

Pred Škofijo 2. Ljubljana Lingarjeva 4
Pridi, poglej in prepričaj se!

Službe iščejo

Mlado dekle

pošteno, perfektno izučeno v življenju perila in kuhe, išče primerno službo pri boljši hiši. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vest-nac.« (a)

Hlapec

ki je bil pri konjih, želi premeniti službo s 1. januarjem. — Službo nastopi kjerkoli. Naslov v podr. »Slov.« v Celju. (a)

Krojaški pomočnik

pošten, marljiv — iščem službo kjerkoli. Delam mešano delo. Nastopim takoj. Zaber Joško, Dečkov trg 6. Celje. (a)

Službo določa

Postrežnico

vajeno pospravljanja, staro okrog 30 let, sprejemem za štirikrat v tednu dopoldne. — Gogala, Gregorčičeva 29-IV. (b)

Iščem

prvovrstnega restavracijskega kuharja ali kuharico, samo za stalno mesto. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Pošten« 14650. (b)

Stanovanja

Sobico in kuhinjo

oddam za 180 din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1467. (c)

Trisobno stanovanje

takoj oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1467. (c)

Dvosobno stanovanje

parketirano, se takoj odda. Ceh, Celovška c. 61.

Sex Rohmer:

26

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

»Ne govori, Petrie! Če bi ti bil na Kitajskem, če bi ti bil videl, kar sem videl jaz —« Stopnje so se oglašale na tlakovannem hodniku. Trak svetlobe se je priključil proti namu. Um se mi je razbistril. Obdajal naju je zatohel duh po zemlji. Bila sva v blatni, nezdravi kleti. Vrata so se odprla in vstopil je mož, ki je nosil svetilko. Svetloba mi je pokazala, da je moja domneva točna, pokazala z blatom omamane stene ječe, kakih petnajst čevljev dolge in široke — in padala na zolto haljo moža, ki je stal pred nama in naju z zlobnim obrazom motril.

Bil je dr. Fu-Manču.

Slednji sta si zrla iz obličja v obličje — glava velikega rumenega pokreta in mož, ki se je boril zaradi vsega belega plemena. Kako bi naslikal bitje, ki sem ga zdaj lahko po mili volji opazoval — mogoče največjega genija sedanje dobe?

Lahko bi dejal, da je imel čelo Shakespeara in obličje satana. Nekaj kačjega in hipnotičnega je bilo v njem. Smith je sunkoma vzdihnil in molčal. Skupno sva bila priklenjena na zid dva srednjeveška jetnika; živ zasmeh naše toli hvaljene varnosti sva čepela pred doktorjem Fu-Mančujem.

Z nepopisno, mačjo, a vendar okorno hojo in z visokimi, skoraj ukrivljenimi rameni je stopil proti namu. Postavil je svetilko v neko dolbino zidu, ne da bi za hipce odvrnil od naju svoj sredi pogled zelenih oči, ki me bodo v sanjah večno zasledovale. Iz njih je sijala neka zelenkastost, ki sem jo dotlej imel za mogočo le v očeh mačke — nekaka koprena pa je presledkom zameglevala njih žar — toda ne mo-

Kompletna spalnica
renovirana, dobro ohranjena, ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14679. (s)

Kupimo

Železno peč
in štedilnik kupim. Majerič, Vodmatska št. 2, Moste. (k)

Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne kronice

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.
A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajam al' motorja bi znebil se rad. Brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inerat

Hubertus
nepremojljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobiče pri Preškerju, Sv. Petra cesta št. 14. (l)

Purice, purane
zaklane, očistične, 5 kg 60 din, 10 kg 120 din — razpošilja franco po pošti G. Drechsler, Tuzla. 1

RUFF BONBONI

so odlični

ZAHVALA. Za premnože in ljubezne izraze sočustvovanja ob težki in nenadomestljivi izgubi naše iskreno ljubljene, zlate soproge, mamice, sestre, tete in tašče, gospe

IVANE URBAS

izrekamo vsem našo prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo zastopnikom raznih oblasti, korporacij, društev in organizacij za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu, vsem darovalcem vencev in cvetja, č. sestram usmiljenkam za požrtvovalno nego in veliko skrb med boleznijo, ter vsem onim, ki so v tako častnem številu spremili našo nepozabno pokojnico k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala v četrtek, 28. novembra ob 7 jutraj v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1935.

Zalujoča rodbina Miroslava Urbasa in ostalo sorodstvo.

rem več o njih govoriti.

Pred svojim srečanjem s Fu-Mančujem, si nisem nikdar mogel zamisliti, da lahko katerokoli človeško bitje izžareva toliko zlobe. Govoril je, njegova angleščina je bila neoporečna, dasi je včasih nekam tuje izbral besede; njegov govor je bil sikajoč in je prihajal iz goltika. »Mr. Smith in dr. Petrie, vajino vmešavanje v moje načrte je šlo predalet. Prav resno sem vama posvetil svojo pozornost.«

Pokazal je majhne, ravne, redke zobe, ki so bili čudne barve. Opazoval sem njegove oči z novim, poklenim zanimanjem, ki ga niti skrajna nevarnost najinega položaja ni mogla docela pregnati. Sarenica je bila zelenkasta, zenica pa je bila čudno zmanjšana, da je bila videti ko glavica bučke.

Smith se je naslonil na zid z narejenim ravnodušjem.

»Predznila sta se,« je nadaljeval Fu-Manču, vtikati se v svetovni pokret. Uboga pajka — ki sta se ujela med kolesje neizogibnega! Zvezala sta moje ime z jalovostjo malokitajskega gibanja — ime Fu-Mančuja! Mr. Smith, vi ste nepoznan vtikač — zaničujem vas! Dr. Petrie, vi ste bedak — obžalujem vas! Upri le eno koščeno roko ob bok in zožil dolge oči, ko je gledal dol na naju. Vsa namerna okrutnost tega moža mu je bila prirojena; prav nič narejenega ni bilo v njem. Toda Smith je še vedno molčal.

»Tako sem se torej odločil, da vaju odstranim iz prizorišča vajinih kozlarij!« je dodal Fu-Manču.

»Oprij bo kaj kmalu storil isto z vami!« sem mu besno odvrnil.

Brezčutno je obrnil svoje zožene oči name. »To je stvar mišljenja, doktor,« je rekel. Vi najbrže niste imeli prilike, kakor sem jih imel jaz za studij te stvari — v vsakem slučaju, v bodoče ne bom imel predprijave, veseliti se vašega nasveta.«

Trgovce opozarjam

na zelo ugodne cene a la berlimer mašnam. — Deh Karlo, tkalec, Subotica, Ceska ul. 71. (l)

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žgance, vedno svežo, dobiče pri tvrdki Zorman, Ljubljana, Star. trg Tel 26-37

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

SALAMA

milanska la
kg 25 din

tudi večje množine
se dobi pri

L. UHLER

delikatesa, Ma-
ribor, Glavni trg

Išče se za takoj za Zagreb DELAVEC-VULKANIZER

za gumijaste štampiljke, ki je v tem svojstvu že bil zaposlen. Obširne ponudbe s točnimi podatki o dosedanem zaposlenju in z zahtevo plače na PUBLICITAS d. d., Zagreb, Ilica 9 pod 42059

Serioznega zastopnika

vinske stroke iščemo za področje bivše Kranjske. V poštevi prihajajo le gospodje, ki so zmožni kavcije in po možnosti že delali v tej stroki. Ponudbe z navedbo curriculum vitae je treba nasloviti pod šifro „Štajersko“ št. 14445 na upravo lista.

Tudivnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Doma-liuba« in »Bogoljub«, naročate inserate in dobiče razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 jutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

KLJUČ SVETA ZA VAS JE

Typa 944 A
Din 120⁰
mesečno.

PHILIPS RADIO

PREJEMNIK

Typa 944 A2+1 cevni radio prejemnik z izdelanim dinamičnim zvočnikom, skala z izpisanimi imeni postaj
Cena Din 1995⁰
na obroke, naplatalo . . . Din 159⁰
in 18 obrokov po . . . Din 120⁰

Prvovrstna izdelava • Nizke cene • Dolgoročno odplačevanje • Zahtevajte brezplačno predvajanje pri zastopstvu

H. SUTTNER - LJUBLJANA - Aleksandrova c. 6
CELJE - Aleksandrova c. 9

Tinčkove in Tončkove prigode

190.

Dečki se seznanijo z vsakojakimi prebivalci gradu

Dečki so bili prvi hip prepričani, da sta zmaja iz kamna. A lahko si predstavljate njihovo grozo, ko so se približali stopnicam in je eden izmed zmajev začel sumljivo migati z glavo in vrteti oči v širokih duplinah.

»Bežimo!« je hotel zakričati Tonček.

Tedaj pa je zmaj na največje presenečenje vseh izpregovoril z nizkim glasom:

»Otroci, nikar se me ne bojte! Ne bom vas požrl, ne, saj stojim samo zaradi lepšega na tem mestu! Tam, kjer ste vi doma, imajo pred vhodom v palače kamenite zmaje za okrasek, tukajle pa žive — to je vsa razlika. Kar stopite naprej!«

Ohrabreni po zmajevih besedah so dečki res prestopili prag in izginili v notranjščini gradu.

Spotoma so se seznanili z najrazličnejšimi živalmi. Najbolj so se prestrašili, ko so se približali velikim, lepo okrašenim posodi za rože. Mislili so, da je posoda prazna, ko so pa bili tik ob njej, je iz nje bliskovito iztegnila glavo velika, ostudna kača. A še preden je utegnila koga izmed dečkov piti, se je strahovito zablistalo — in kača je obležala mrtva na dnu posode...

»Spet tisti skrivnostni blisk!« je v svetem strahu šepnil Tinček tovarišema.

Poceni

se zopet dobe solidni, lepi
stoli tovarne

Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

»Blazen je!« sem šepnil Smithu. »Bog nam pomagaj, ta človek je nevaren morilski blaznež!«

Smithovo lice je bilo zelo mrko, toda srdito je stresel glavo. »Nevaren, da, priznam,« je zamrmral; »njegovo življenje je nevarnost za vse belo človeško pleme, ki je zdaj ne moremo odvrniti.«

Dr. Fu-Manču se je spet osvestil, vzel svetilko in se sunkoma obrnil ter s svojo okorno in mačjo hojo odkorakal proti vratom. Na pragu se ozrl. »Hotela sta posvariti Mra. Grahama Guthrieja?« je dejal s ponižnim glasom. »Nocoj ob pol eni bo Mr. Graham Guthrie umrl!«

Smith je nemo in negibno sedel in upiral oči v Kitajca.

»Vi ste bili v Rangoonu l. 1908?« je nadaljeval dr. Fu-Manču — »se spominjate tistega klica?«

Od nekega nad nami — natančno nisem spoznal odkod — je prihajalo tiho, tožeče javkanje odurnih padajočih glasov, ki mi je v tisti mračni kleti, ob navzočnosti rumeno oblečene postavbe med vrati, vlivala leden mraz v žile. Njegov učinek na Smitha je bil tudi kaj ne navaden. Njegovo lice je bilo videti sivo v slabotni svetlobi, in slišal sem ga, kako je skozi zobe sikaje dihal.

»To kliče vas!« je dejal Fu-Manču. »Ob pol eni ponoči bo klicalo Grahama Guthrieja!«

Vrata so se zaprla in spet naju je zagrnila tema.

»Smith,« sem rekel, »kaj je bilo to?« Grozote okoli naju so mi razdejavale živce.

»Bil je klic Sive!« je odgovoril hripavo Smith.

»Toda kaj je to? Odkod izhaja? Kaj pomeni?«

»Ne vem, kaj je, Petrie, niti odhod izhaja. Toda vem, da pomeni smrt!«

*) Pitoni so velike kače.